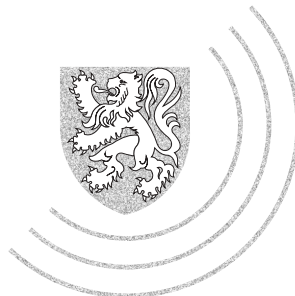

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

2 januari 2003

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van de heren Jos De Meyer en Jef Van Looy, mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever
en de heren Gerald Kindermans en Jan Laurys –**

betreffende de behandeling van de bezwaren in verband met de nutriëntenhalte

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening
uitgebracht door de heer Erik Matthijs**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jacques Timmermans.

Vaste leden :

de heren Gerald Kindermans, Jan Laurys, Erik Matthijs,
Jef Van Looy ;

de heer Jacques Devolder, mevrouw Dominique Guns, de
heren Patrick Lachaert, Paul Wille ;

de heer Jean Geraerts, mevrouw Marleen Van den Eynde,
de heer Frans Wymeersch ;

de heren Jacky Maes, Jacques Timmermans ;

mevrouw Isabel Vertriest ;

de heer Jos Bex.

Plaatsvervangers :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever,
de heren Mark Van der Poorten, Jan Verfaillie ;

de heer Louis Bril, mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht,
de heren Guy Sols, Gilbert Van Baelen ;

mevrouw Niki De Gryze, de heren Julien Librecht, Jan
Penris ;

de heren Bruno Tobback, Jan Van Duppen ;

de heer Johan Malcorps ;

de heer Herman Lauwers.

Zie :

1186 (2001-2002)

– Nr. 1 : Voorstel van resolutie

– Nrs. 2 en 3 : Amendementen

INHOUD

	Blz.
I. Toelichting door een indiener van het voorstel van resolutie	4
II. Algemene bespreking	4
III. Cijfergegevens nutriëntenhalte en mestproductie	15
IV. Wijziging van de tekst	31
V. Eindstemming	39
TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE	40
BIJLAGEN	41
– Cijfergegevens nutriëntenhalte (stand van zaken begin mei 2002) (Bijlage I)	42
– Tabel globale situatie nutriëntenhalte (vergadering van 12 december 2002) (Bijlage II) ..	47

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening behandelde op 13 juni, 4 juli, 17 oktober, 5, 12 en 19 december 2002 het voorstel van resolutie van de heren Jos De Meyer en Jef Van Looy, mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever en de heren Gerald Kindermans en Jan Laurys betreffende de behandeling van de bezwaren in verband met de nutriëntenhalte.

I. TOELICHTING DOOR EEN INDIENER VAN HET VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Op 13 juni 2002 geeft de heer *Jos De Meyer* een toelichting bij het voorstel van resolutie. De spreker stelt dat aan elk landbouwbedrijf in Vlaanderen een nutriëntenhalte is toegekend op basis van het aantal dieren. De berekening gebeurt op basis van de aangifte bij de Mestbank voor de aanslagjaren 1996, 1997 of 1998 (artikel 33bis van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen). Landbouwers die om redenen buiten hun macht of door toevalligheden in de referentiejaren minder dieren hielden dan wat nu het geval is, konden door het beschrijven en aantonen van die omstandigheden een herberekening vragen van de toegekende nutriëntenhalte. Daarvoor moesten zij een verzoek indienen bij de Mestbank. Indien de Mestbank van mening was niet te kunnen ingaan op het verzoek tot herberekening, konden de landbouwers zich in beroep tot de minister wenden.

Bij de bespreking van de decreetswijziging van 8 december 2000 werd gesteld dat de minister op basis van billijkheidsoverwegingen kon oordelen. De heer De Meyer herinnert eraan dat de minister meermaals heeft verklaard dat zou worden gezocht naar sociaal verantwoorde oplossingen binnen het bestaande decreet.

Er zijn verschillende voorbeelden van jonge landbouwers die de voorbije jaren het bedrijf van hun ouders hebben overgenomen en die door omstandigheden tijdens de referentiejaren nog geen volwaardige dierenpopulatie op het bedrijf hadden opgebouwd. Vaak was dat het gevolg van het feit dat zij zich niet al te veel in de schulden wilden steken en er de voorkeur aan gaven de beperkte investeringsmiddelen waarover zij konden beschikken eerst te gebruiken voor de realisatie van andere productiefactoren. Ook om sanitaire redenen beslisten zij vaak om de dierenpopulatie op hun bedrijf stelselmatig op te bouwen en geen dieren

van andere bedrijven aan te kopen om de risico's van ziekte-insluit te beperken. Uiteraard geldt dit voor alle diersoorten maar zeker en vast voor melkvee.

Nu stellen de landbouwers volgens de heer De Meyer vast dat de minister oordeelt dat deze inrichtingen geen andere berekening van hun nutriëntenhalte kunnen krijgen op basis van de decretale bepaling over de gehele of gedeeltelijke onmogelijkheid tot exploitatie ingevolge overmacht of toeval. Volgens de minister zijn sanitaire of financiële beweegredenen geen gevallen van overmacht of toeval maar eigen bedrijfskeuzes. Op die manier worden de vaak bescheiden, volledig grondgebonden bedrijven veroordeeld. Vele landbouwers hebben immers wel de volgens hen noodzakelijke investeringen gedaan, maar zullen die investeringen nooit kunnen benutten. Voor velen onder hen dreigt dan ook het faillissement.

Daarom wordt in het voorstel van resolutie gevraagd dat voor die gezinsbedrijven die op een correcte manier een bouw- en milieuvergunning hebben verkregen en veelal voor hun investeringen beroep hebben gedaan op het VLIF (Vlaams Landbouwinvesteringsfonds), en die om financiële en sanitaire redenen en/of familiale omstandigheden tijdens de referentiejaren nog geen volwaardige dierenpopulatie hadden opgebouwd, gezocht wordt naar een rechtvaardige en billijke oplossing. De overheid wist immers van het bestaan af van die bedrijven en was op de hoogte van hun investeringen. Bovendien beschikten deze bedrijven over de correcte bouw- en milieuvergunningen. Uit billijkheids- en rechtvaardigheidsoverwegingen is het volgens de heer De Meyer wenselijk dat een correcte oplossing wordt geboden.

II. ALGEMENE BESPREKING

II.1. Eerste reactie van de minister en repliek van de indieners

Op 13 juni 2002 geeft mevrouw *Vera Dua*, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, een eerste reactie op het voorstel van resolutie. Volgens de minister is de nutriëntenhalte in het Mestdecreet een manier om een status-quo van de productie te bekomen en om te voorkomen dat de zogenaamde "slapende vergunningen" opnieuw zouden worden benut. De oorspronkelijke regeling, zoals tot stand gekomen onder de vorige legislatuur, was vrij rigide. De enige referentiebasis waren de aanslagjaren 1996, 1997, 1998 voor de reële mestproductie in de

jaren 1995, 1996 en 1997. Het hoogste getal uit een van die jaren werd in aanmerking genomen.

De minister stelt dat de discussie hierover in de commissie leefmilieu aanleiding heeft gegeven tot de decreetswijziging van 8 december 2000, waarbij er een aantal uitzonderingen zijn ingebouwd (*Parl. St. VI. Parl. 2000-2001, 414/1-18*). Zo is er de mogelijkheid om nog een andere nutriëntenhalte toegekend te krijgen wanneer een bijkomende uitbreiding of verandering vergund is. Ook is het begrip bestaande veeteeltinrichting verruimd. Producenten die een eerste installatie hebben gedaan als landbouwer in hoofdberoep tussen 1 januari 1995 en 1 januari 2000 kregen ook een afwijkende regeling voor de nutriëntenhalte.

Het gevolg van de gewijzigde regelgeving is dat de procedure opnieuw moest worden gestart. Onder tussen is het grootste gedeelte van de aanvragen afgehandeld op het niveau van de Mestbank. Een duizendtal dossiers is in beroep door de minister beslist.

Er is nagegaan wat het effect van de regeling is op het terrein, en wat de problemen zijn. Er is onder meer het probleem van de "bestaande veeteeltinrichting". Inrichtingen die geen milieuvergunning hebben, kunnen niet geregulariseerd worden door het toekennen van een nutriëntenhalte. De minister heeft echter moeten vaststellen dat naar aanleiding van de toekenning van een nutriëntenhalte, een hele reeks bedrijven zonder milieuvergunning is opgedoken, waar die volgens de regelgeving wel over een milieuvergunning moeten beschikken. Vaak gaat dat over een kleine veeteeltinrichting die met de jaren geleidelijk is uitgebouwd. De minister benadrukt dat het niet hebben van een milieuvergunning het krijgen van een nutriëntenhalte uitsluit, tenzij het gaat over een kleine nutriëntenhalte die kan worden toegekend zonder dat de veehouder over een milieuvergunning moet beschikken.

Veehouders die gedurende al die jaren niet de moeite hebben gedaan om bij de Mestbank een mestaangifte in te dienen, worden, tenzij het een geval is van overmacht, geacht geen bestaande veeteeltinrichting te hebben en hebben geen recht op een nutriëntenhalte.

De term overmacht vereist een strikte juridische interpretatie. De minister kan het begrip niet zo maar naar eigen goeddunken aanwenden. De minister geeft het voorbeeld van een exploitant die in de loop van de referentiejaren een vergunning heeft voor 150 dieren, maar een paar jaar wacht

vooraleer zijn stallen te vullen. Tijdens de referentiejaren heeft hij bijvoorbeeld maar 50 dieren gehouden. De vraag rijst op welke wijze dit dossier kan worden behandeld bij de toekenning van een nutriëntenhalte.

Om bovenstaande redenen werden alle mogelijke probleemgevallen onderzocht en werd nagegaan welke oplossing daaraan kon worden gegeven. Dit juridisch onderzoek heeft intussen uitgewezen dat de minister in vele gevallen geen oplossing kan bieden omdat ze gebonden is aan de bepalingen van het decreet. Enerzijds heeft de decreetswijziging van 8 december 2000 aan verschillende landbouwers, waaraan voorheen geen nutriëntenhalte kon worden toegekend, de gelegenheid gegeven om toch een nutriëntenhalte toegekend te krijgen. Anderzijds heeft de bevoegde minister geen enkele beoordelingsmarge door de opname van een aantal zeer welomschreven uitzonderingen in het decreet. Er wordt onderzocht welke de mogelijke alternatieven kunnen zijn. Een van de mogelijke oplossingen bestaat er in de nutriëntenhalte toe te kennen op de huidige wijze en op basis van een sociaal-economische studie (die toch moet plaatsvinden in het najaar 2002) te beslissen op welke manier kan worden bijgestuurd. Daarvoor is het echter nog wachten op een aantal gegevens van de Mestbank. Er moet ook exact nagetrokken worden wat precies juridisch nog mogelijk is.

De heren *Jef Van Looy* en *Jos De Meyer* benadrukken dat het niet de bedoeling van de indieners van het voorstel van resolutie is om diegenen die niet over een milieuvergunning beschikken of die geen aangifte gedaan hebben (tenzij er gerechtvaardigde redenen zijn), toch een nutriëntenhalte toe te kennen. Volgens de sprekers kan echter niet betwist worden dat er een aantal problemen zijn.

De heren De Meyer en Van Looy hebben verschillende concrete vragen in verband met de nutriëntenhalte. Hoeveel beroepen zijn er geweest bij de minister en hoeveel zijn er al afgehandeld? In verband met de in beroep afgehandelde dossiers vragen de indieners welke verzoeken volledig en welke deels positief beoordeeld zijn en welke negatief. Belangrijk is ook om te weten wat de mestproductie is op basis van de nutriëntenhalte en wat de huidige reële productie is. Blijkbaar ligt de reële mestproductie veel lager dan wat de productie zou zijn op basis van de nutriëntenhalte.

De heer De Meyer wil verder vernemen wat het gevolg is van de beslissingen in beroep op het vlak van de afbouw van de productie. De minister reageert dat de nutriëntenhalte een mestquotum in-

houdt. Als de landbouwer boven de toegekende nutriëntenthalte produceert, moet hij een zogenaamde superheffing betalen. Het is niet de bedoeling om de landbouwer in kwestie te verplichten zijn veestapel dan af te bouwen.

De heer De Meyer wil ook gegevens over de sociaal-economische studie en de impact van de maatregel voor de betrokken landbouwers. Verschillende bedrijfsleiders zijn ondertussen naar de Raad van State gestapt om hun rechten te vrijwaren. Ze hebben een aantal goede argumenten in petto, zoals schending van het gelijkheidsbeginsel en van het non-discriminatiebeginsel, schending van het beginsel van de niet-retroactieve werking van de wet, de gebrekkige motivering van de besluiten van de minister en het feit dat overmacht toch een reële factor is.

Door minister Vera Dua werd na afloop van de vergadering een nota met cijfergegevens over de nutriëntenthalte ter beschikking van de commissie gesteld (zie bijlage I bij dit verslag).

Op 4 juli 2002 wordt de bespreking van het voorstel van resolutie voortgezet. Door de heren Jef Van Looy en Jos De Meyer werden voor de vergadering schriftelijk een aantal vragen ingediend over gegevens inzake de productie van mest, de effecten van de nutriëntenthalte en het stopzettingsdecreet en over de behandeling van de bezwaarschriften. Deze vragen worden tijdens de vergadering beantwoord door een vertegenwoordiger van de Mestbank (zie deel III van dit verslag).

II.2. Voortzetting van de algemene bespreking op 17 oktober 2002

Procedure

Tijdens de vergadering van 10 oktober 2002 worden door de CD&V-fractie hoorzittingen gevraagd over de problematiek van de nutriëntenthalte. Daarbij zouden onder meer enkele concrete dossiers van de honderden probleemgevallen aan bod kunnen komen.

De commissie besluit niet op dit voorstel in te gaan. De commissievoorzitter meent dat genoeg informatie voorhanden is om het voorstel van resolutie verder te behandelen zonder dat hoorzittingen worden gehouden.

Stand van zaken en mogelijke oplossingen

De bespreking wordt voortgezet op 17 oktober 2002. De heer *Jos De Meyer*, indiener, geeft opnieuw een korte toelichting bij het voorstel van resolutie en schetst de problematiek van de nutriëntenthalte (zie deel I van dit verslag).

De heer De Meyer laat verder opmerken dat een aantal landbouwers gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid om beroep aan te tekenen bij de Raad van State en de rechtbank van eerste aanleg. Op die mogelijkheid werd gewezen in een schrijven van de minister aan de landbouwers. Deze instanties hebben zich in een aantal gevallen echter onbevoegd verklaard. Dit betekent dat deze veehouders opnieuw extra kosten hebben gedaan, vaak meerdere duizenden euro's, zonder enig resultaat.

Bij welke instantie kunnen de bedrijven beroep aantekenen tegen deze beslissing, nu blijkt dat er geen beroep mogelijk is bij de Raad van State en de rechtbank van eerste aanleg? Tegen dergelijke beslissing moet volgens het lid altijd een beroep mogelijk zijn.

In de vergadering van 4 juli 2002 heeft de minister aangekondigd dat ze zou laten onderzoeken welke alternatieven er zijn voor de probleemdoosiers. De heer De Meyer vraagt wat het resultaat is van dit onderzoek. Er zou in 2002 ook nog een sociaal-economische studie plaatsvinden. Wat is daarvan de stand van zaken? Het lid heeft ook vernomen dat de Mestbank intussen de opdracht gekregen zou hebben om na te gaan op welke manier een meer verantwoorde beslissing kan worden genomen in een aantal dossiers.

Ongeveer 2.500 bedrijven zouden een bezwaar hebben ingediend bij de minister. De heer De Meyer vraagt hoeveel nutriënten deze bedrijven in 2002 hebben geproduceerd.

Aan enkele honderden bedrijven werd nog geen nutriëntenthalte toegekend. Een beslissing daarover is in de loop van volgende weken niet te verwachten. Wat gebeurt er met de superheffing die aan deze inrichtingen kan worden opgelegd?

De heren *Jos De Meyer* en *Jef Van Looy* verwijzen naar uitspraken die de heer André Denys van de VLD-fractie volgens een persbericht zou hebben gedaan. Het lid zou ervoor hebben gepleit dat de minister de "billijkheidclausule" in het decreet zou gebruiken om een oplossing te vinden voor de bedrijven die kunnen bewijzen dat ze in de referen-

tiejaren bezig waren met de opbouw van hun stallen.

De heer *Van Looy* meent te kunnen vaststellen dat in de beginfase de dossiers strikter werden geïnterpreteerd dan tijdens de laatste maanden. Daarom vraagt het lid zich af of de termen "overmacht" en "toeval" (artikel 33bis, § 3, 3°, van het Mestdecreet) niet duidelijker moeten worden omschreven om willekeur te vermijden en om de minister toe laten in bepaalde gevallen een andere berekeningsmethode te hanteren voor inrichtingen waarvan de exploitatie gedurende een periode geheel of gedeeltelijk onmogelijk was.

Een ander voorstel bestaat erin het productiejaar 2000 bij de referentiejaren op te nemen. Deze oplossing heeft volgens de heer *Van Looy* enerzijds een aantal voordelen : de nieuwe uitscheidingsnormen worden gehanteerd en alle gegevens zijn bekend bij de Mestbank. Anderzijds worden ook met deze oplossing niet alle probleem dossiers opgelost.

Concrete dossiers

De heer *Jef Van Looy* betreurt dat de commissie niet is ingegaan op het voorstel om hoorzittingen te organiseren. Het lid wil daarom het verloop van een concreet dossier schetsen. Het gaat om een gemengd bedrijf dat wordt uitgebaut door 2 broers en hun gezinnen. Op het bedrijf zijn er 70 à 80 melkkoaien (jongvee inbegrepen), 20.000 braadkippen en 500 à 600 varkens aanwezig. Het aantal melkkoaien schommelt wel tijdens de referentiejaren.

Begin oktober 2000 krijgt het bedrijf een formulier toegestuurd waarop de toegekende nutriëntenhalte nul bedraagt. Nochtans zijn alle vergunningen in orde en werd de aangifte normaal gedaan. Uit een bijlage bij het formulier blijkt dat de productie tijdens de referentiejaren 1995, 1996 en 1997 door de computer correct is berekend op basis van de aangifte, maar toch is de toegekende halte gelijk aan nul. Verder wordt er een fictieve verdeling gemaakt van de toegekende nutriëntenhalte, die dan uiteraard voor beide broers nul bedraagt.

De betrokkenen wendden zich tot de provinciale afdeling van de Mestbank. Die ziet in dat er een fout is gemaakt en raadt aan om een herberekening te vragen. Mogelijk is de fout gemaakt omdat de broers in 1998 hun bedrijf hebben opgesplitst en nu elk een eigen nummer hebben bij de Mestbank.

De broers schakelen een adviesbureau in en vragen een herberekening aan de Mestbank. In oktober 2001 reageert de Mestbank opnieuw met een

voorgedrukt formulier waarop de toegekende nutriëntenhalte nul bedraagt, zonder verdere uitleg. De mogelijkheid om beroep aan te tekenen bij de minister wordt wel vermeld.

De betrokkenen wendden zich nu ook tot een advocaat en dienen een bezwaar in bij de minister. Hun bezwaardossier bevat alle nodige vergunningen en aangiftes en alle beschikbare gegevens.

In maart 2002 volgt de beslissing van de minister. De toegekende nutriëntenhalte bedraagt nog steeds nul, zonder dat duidelijk is om welke reden die beslissing werd genomen. Volgens de bijgevoegde berekening zou de productie tijdens de referentiejaren nu ook nul bedragen.

De broers hebben zich dan tot de Raad van State en de rechtbank van eerste aanleg gewend. Op vraag van de advocaat die optreedt voor de Vlaamse regering wordt de behandeling een eerste maal uitgesteld omdat een oplossing in de maak zou zijn.

De Mestbank, niet de minister, kent dan uiteindelijk toch een nutriëntenhalte toe. Die is wel lager dan verwacht omdat de broers in 1996 nog een vergunning kregen voor het uitbreiden van het aantal varkens en het bedrijf in 1997 preventief werd geruimd wegens de varkenspest, die in dit geval niet als overmacht wordt beschouwd. Een week later wordt de nutriëntenhalte echter door de Mestbank ingetrokken omdat er onduidelijkheden zijn in het dossier.

De betrokkenen brengen het dossier opnieuw voor de rechtbank en gaan deze keer niet in op de vraag om uitstel.

Einde augustus 2002 krijgen de veehouders van de minister een herberekening waarbij de volledige nutriëntenhalte wordt toegekend (inbegrepen de afhouding die eerder was gebeurd).

Samenvattend stelt de heer *Van Looy* dat de betrokken veehouders twee jaar lang in grote onzekerheid leefden en daardoor heel wat miserie en slapeloze nachten kenden. Er waren voor 5.000 euro juridische kosten en een zeer lijvig dossier nodig om uiteindelijk datgene te krijgen waarop ze vanaf het begin recht hadden. Dit is volgens het lid kafkaïaans en een voorbeeld van pure bureaucratie. Het lid hekelt ook dat de advocaat van de regering er in zijn pleidooi vanuit gaat dat het toekennen van een nutriëntenhalte nul geen bewijs is van de onleefbaarheid van het bedrijf.

Volgens het lid zijn er honderden andere dergelijke gevallen. Uit deze andere dossiers blijkt onder meer dat het overlijden van de meewerkende echtgenoot of een langdurige ziekte van de veehouder niet als overmacht wordt aanvaard. Ook de varkenspest wordt in een aantal dossiers niet als overmacht erkend.

Ook de bouw van een nieuwe stal (waardoor de vergunde dierplaatsen tijdens een referentiejaar niet werden ingevuld) wordt als een eigen bedrijfskeuze beschouwd. De veehouder kon op dat ogenblik echter onmogelijk weten dat de productie van dat referentiejaar als basis zou dienen bij het toekennen van een nutriëntenhalte.

De heer Van Looy geeft ook het voorbeeld van een landbouwer die moest stoppen met het houden van kalveren omdat de integrator het contract verbrak. Hij kreeg een vergunning om naar pluimvee over te schakelen en in 1997 werd die vergunning volledig ingevuld. Omdat in 2000 andere uitscheidingsnormen gelden (lagere normen voor kalveren en hogere voor pluimvee), krijgt de veehouder nu te horen dat het aantal dieren moet worden vermindert. Dit heeft volgens het lid niets meer te maken met een goed vergunningenbeleid noch met duurzame landbouw.

Cijfergegevens en voortgangsrapport

In de vergadering van 17 oktober 2002 verwijst de heer *Jef Van Looy* naar de vragen en de antwoorden die tijdens de vergadering van 4 juli 2002 werden besproken. Er ontbreken nog gegevens en het lid zal daarom een reeks bijkomende vragen stellen (zie deel III van dit verslag).

De spreker wijst nog op de grote verschillen tussen de cijfers over de reële productie van P_2O_5 en N en de toegekende nutriëntenhalte voor het hele Vlaamse Gewest. Uit een eerder verstrekt antwoord blijkt dat 81 percent van de bedrijven een nutriëntenhalte lager dan 5.000 kg P_2O_5 kregen. Die bedrijven kregen echter slechts 42 percent van de totale nutriëntenhalte P_2O_5 toegekend. Waar zitten dan de probleembedrijven en moet niet daar de oplossing worden gezocht ?

De heer Van Looy informeert ook naar het voortgangsrapport dat volgens artikel 34 van het Mestdecreet jaarlijks (ten laatste op 15 september) moet worden opgesteld door de Mestbank en dat een stand van zaken van het voorbije productiejaar en een prognose voor de volgende jaren moet bevatten. Is dat rapport beschikbaar ?

Rechtszekerheid en billijkheid

De heer *André Denys* erkent dat het dankzij het voorstel van resolutie van de CD&V is dat de problematiek van de nutriëntenhalte hoog op de politieke agenda blijft staan. In de praktijk blijkt de uitvoering van de bepalingen over de nutriëntenhalte voor rechtsonzekerheid te zorgen en zowel menselijke als economische problemen te creëren. Daarvoor moet volgens de spreker een oplossing worden gevonden.

De heer Denys verwijst naar de antwoorden en de gegevens die in de vergadering van 4 juli 2002 werden verstrekt door een vertegenwoordiger van de Mestbank. Naar aanleiding daarvan werden reeds belangrijke bedenkingen geformuleerd. Zo blijkt het in de huidige stand van zaken voor de Mestbank onmogelijk de gegevens over de toegekende nutriëntenhalte aan die van de milieuvergunningen te koppelen. Deze onmogelijkheid veroorzaakt mee de huidige rechtsonzekerheid.

Het lid had er de voorkeur aan gegeven nog voor het zomerreces 2002 een oplossing te vinden. Maar het bleek niet evident te zijn om vlug een eenvoudige oplossing vinden voor deze complexe zaak. Een mogelijke oplossing bestaat erin duidelijker te omschrijven waaruit de "billijkheid" kan bestaan bij een hezienting van de nutriëntenhalte. Een andere mogelijkheid is de referentiejaren aan te passen. Het lid vreest dat de laatste oplossing de rechtsonzekerheid zal vergroten bij de veehouders die reeds een halte toegekend kregen.

Het betreft een moeilijke politieke discussie omdat het enerzijds over de rechten van de individuele landbouwer gaat (ook van diegenen die zich reeds in orde stelden met de wetgeving) en anderzijds over het algemeen belang en het grote probleem van het mestoverschot.

De basis van het probleem is volgens de heer Denys gelegd in de periode 1991-1998. Het mestprobleem was gekend maar toch werden nog talrijke vergunningen afgeleverd, waardoor onder meer de varkenshouderij nog fors gegroeid is. Een oplossing werd gezocht in het opleggen van een nutriëntenhalte, maar reeds bij de goedkeuring van die bepalingen was er twijfel over de mogelijkheid om dit individueel voor alle bedrijven te kunnen vaststellen. Nu de zogenaamde superheffingen op de mestproductie boven de toegekende nutriëntenhalte van kracht worden, verkeren vele bedrijven in grote rechtsonzekerheid, niet in het minst de honderden bedrijven die nog geen halte toegekend kregen. Daaraan moet volgens de heer Denys zo

vlug mogelijk een oplossing worden geboden. Er kan niet langer worden gewacht.

De heer Denys vraagt zich af of de huidige bepalingen in het decreet over "overmacht en toeval" de minister niet toelaten om een billijke oplossing te bieden aan de probleemdossiers. Over de interpretatie van die bepalingen kan discussie bestaan, maar een duidelijkere omschrijving hiervan in het decreet opnemen, lijkt evenmin mogelijk zonder de minister een zekere interpretatieruimte toe te staan. Bovendien vraagt een decreetswijziging opnieuw tijd.

Het lid stelt daarom voor de bespreking van de resolutie niet af te ronden maar de behandeling ervan aan te houden als een stok achter de deur. Intussen moet de minister een billijke oplossing uitwerken en voorstellen.

De heer *Jef Van Looy* is bereid met de commissie naar een billijke oplossing te zoeken. Die oplossing moet volgens het lid echter niet enkel worden gezocht voor de enkele honderden dossiers die nog geen definitieve halte kregen toegekend, maar voor alle 2.500 dossiers waarvoor beroep werd aangekondigd bij de minister.

Repliek van de minister

Minister *Vera Dua* zegt verwonderd te zijn over het feit dat de Raad van State en burgerlijke rechtbanken zich onbevoegd hebben verklaard. Naar verluidt was hierover wel discussie bij de Raad van State en bestond de vrees dat duizenden dossiers zouden volgen. De minister wil de scheiding der machten respecteren, maar drukt toch haar grote bezorgdheid uit over deze onbevoegdverklaring. Volgens juridisch advies kan de minister zich niet tot het Hof van Cassatie wenden om deze beslissing te verbreken, aangezien ze geen belanghebbende partij is in deze.

De minister laat hierbij opmerken dat voor een aantal dossiers de beslissing van de Raad van State werd afgewacht, wat door de onbevoegdverklaring zinloos is geworden.

De minister heeft ook juridisch advies gevraagd over de interpretatiemogelijkheid die artikel 33bis van het Mestdecreet laat. Enkel de bepaling over "overmacht of toeval" in artikel 33bis, § 3, 3°, laat nog enige ruimte. De minister benadrukt dat de term "billijkheid" niet in het decreet voorkomt. De bepaling over overmacht en toeval werd in de mate van het mogelijke wel gebruikt om meer billijke beslissingen te treffen in individuele dossiers.

Wat betreft het dossier dat door de heer Van Looy werd besproken, laat de minister opmerken dat het inderdaad een dossier betreft waarbij het misgelopen is met de afhandeling. Er zijn echter talrijke andere dossiers waar een beslissing minder evident is.

De minister benadrukt dat ze van talrijke veehouders die reeds een nutriëntenhalte kregen en die zich naar de regels van het Mestdecreet hebben geschikt, de boodschap krijgt om geen versoepeling door te voeren voor veehouders die al die jaren de regels niet hebben gevolgd. Het kan niet de bedoeling zijn om zogenaamde slapende vergunningen wakker te maken door een nieuwe versoepeling. Bepaalde vergunningen zijn in de periode voor de verstrenging nog snel aangevraagd, vaak op aandringen van derden, maar werden niet ingevuld. Deze vergunningen nu maximaal laten invullen, zou indruisen tegen de filosofie van het mestactieplan en zou op grote tegenstand stuiten vanwege de veehouders die zich bewust zijn van de mestproblematiek en die de regels hebben gerespecteerd. De minister sluit zich aan bij de bedenkingen van de heer Denys over de moeilijkheidsgraad van het probleem. Er is enerzijds de druk om het enorme mestprobleem op te lossen, maar anderzijds zijn er ook de rechten van de individuele landbouwer.

De minister laat verder opmerken dat in honderden beroepsdossiers is gebleken dat de nutriëntenhalte initieel correct werd toegekend, maar dat de betrokken landbouwer toch de mogelijkheid heeft willen gebruiken om beroep aan te tekenen, waartoe hij ook het recht heeft. Begin oktober 2002 zijn er nog een 560-tal bezwaardossiers waarover moet worden beslist. De situatie in de Vlaamse veehouderij is dermate ingewikkeld en onduidelijk dat voor elk dossier de gegevens en de aangehaalde argumenten nauwkeurig moeten worden bestudeerd.

De minister wil ook waarschuwen voor het effect van mogelijke maatregelen en doet een beroep op de verantwoordelijkheidszin van ieder lid van de commissie. De totale toegekende nutriëntenhalte ligt hoger dan de totale mestaangifte. Dit kan worden verklaard door het feit dat sommige bedrijven een hogere nutriëntenhalte kregen dan de mestproductie van het reële aantal op het bedrijf aanwezige dieren. Deze bedrijven tekenen geen beroep aan. De bedrijven die een lagere nutriëntenhalte toegekend kregen, proberen dan weer met alle mogelijke argumenten een hogere halte te verkrijgen. Indien al deze vragen gehonoreerd zouden worden, zou het mestprobleem nog in omvang toenemen. Bij het zoeken naar een oplossing moet voor de minister de doelstelling van het mestactie-

plan voorop blijven staan. Verregaande versoepelingen kunnen een hypotheek leggen op de toekomst van de Vlaamse veehouderij.

De heer *Jos De Meyer* verheugt zich over de houding van de heer André Denys die aandringt op een billijke oplossing. Het lid benadrukt verder ten aanzien van de minister dat het geenszins de bedoeling is van de CD&V-fractie om de zogenaamde slapende vergunningen wakker te maken. Wel moeten zoveel mogelijk sociale drama's worden vermeden bij de meer dan 2.500 veehouders die een bezwaardossier indienden.

Omdat nog over 560 van die dossiers moet worden beslist, heeft de heer De Meyer ernstige bedenkingen bij het voornemen om in 2003 de superheffing voor productie boven de nutriëntenhalte te innen.

De heer *Jacques Timmermans*, voorzitter, stelt dat de commissie samen met de minister naar een oplossing moet zoeken waarbij zowel de ecologische als de sociale doelstellingen voor ogen moeten worden gehouden. Politiek moet de afweging worden gemaakt welke bijkomende versoepelingen nog mogelijk zijn.

II.3. Voortzetting van de bespreking op 5 december 2002

Op 5 december 2002 wordt de algemene bespreking voortgezet in de commissie.

Stand van zaken

De heer *Jos De Meyer* verwijst naar zijn eerdere tussenkomsten waarbij het probleem van de behandeling van de bezwaren in verband met de nutriëntenhalte werd geschetst. Het lid brengt in herinnering dat vele veehouders de beslissing van de minister over de bezwaardossiers als onrechtvaardig hebben ervaren en zich tot de Raad van State of de rechtbank van eerste aanleg hebben gewend, maar dat die rechtscollages zich intussen onbevoegd hebben verklaard. De betrokken bedrijfsleiders hebben intussen al om en bij de 5.000 euro aan procedurekosten betaald. De beslissing over de nutriëntenhalte en de verdere gang van zaken wordt in een aantal situaties aangevoeld als de economische doodsteek van het bedrijf.

De uiteindelijke discussie gaat over een relatief gezien zeer klein deel van de totale productie en van de totaal toegekende nutriëntenhalte. Daarom is het belangrijk een oplossing te vinden voor dit probleem, dat tot zijn reële proporties moet worden

teruggebracht maar dat wel degelijk zeer vergaande consequenties heeft voor de betrokken bedrijven. Alle landbouworganisaties dringen erop aan om op heel korte termijn een oplossing te vinden voor de betrokken bedrijven. Meerdere van deze organisaties hebben zich tot de fracties van de meerderheid gewend, die bereid zouden zijn om mee naar een oplossing te zoeken. Bij het zoeken naar een oplossing moet het onderscheid worden gemaakt tussen bonafide bedrijven en zij die ter kwader trouw zijn. Hoe meer concrete voorbeelden de heer De Meyer ter kennis komen, hoe moeilijker het wordt om dit onderscheid te maken.

De heer De Meyer vraagt verder aandacht voor de zogenaamde "niet-bestaande inrichtingen", de bedrijven die niet gekend waren bij de Mestbank omdat ze in het verleden geen mestaangifte hebben gedaan. In een eerste reactie bestaat de neiging om niet tegemoet te komen aan de bezwaren van deze bedrijven. Er zijn echter gevallen waar twijfel kan rijzen. Het lid verwijst naar het concrete voorbeeld van een schaapherder wiens dieren de dijken afgrazen en die al jaren een beheersovereenkomst heeft met het Vlaamse Gewest. Nieuw in het beroep, wist hij niet dat er een mestaangifte moest gebeuren. Ondanks de beheersovereenkomst krijgt de schaapherder nu geen nutriëntenhalte toegekend.

De meerderheid van de bedrijven die in de problemen zijn geraakt, zijn echter geleidelijke groeiers: veehouders die stallen vernieuwd hebben, jonge overnemers, producenten die tijdelijk onder het vergunningsniveau produceerden en trage groeiers omwille van financiële of sanitaire redenen. Het gaat om bedrijven die de milieuwetgeving ernstig hebben genomen maar die ten gevolge van minder groeikracht vandaag een zeer zware rekening gepresenteerd krijgen. Anderzijds wordt vastgesteld dat een aantal bedrijven zonder milieuvergunning wel een nutriëntenhalte toegekend kregen. Dit aantal zou nog toenemen naarmate het onderzoek van deze dossiers vordert.

Ondanks de goede bedoelingen bij het instellen van de nutriëntenhalte werden er op het terrein dramatische toestanden gecreëerd. De minister en de commissie moeten zich bereid tonen daarvoor een oplossing te bieden en de fractie van de heer De Meyer wil daartoe bijdragen.

De heer *Jacques Timmermans*, voorzitter, herinnert eraan dat in de vorige vergadering reeds werd gesteld dat de commissie, zowel meerderheid als oppositie, wil bijdragen tot een menselijke oplossing

voor de prangende vragen die het dossier van de nutriëntenhalte inderdaad oproept.

Ook de heer *Patrick Lachaert* herinnert aan de toezegging van de minister om conclusies te trekken uit de reeds behandelde beroepsdossiers en op basis daarvan mee naar een oplossing te zoeken. De commissie heeft zich er eveneens toe geëngageerd zo vlug mogelijk te besluiten en naar een billijke oplossing te streven. Het lid vraagt in het bijzonder om na te gaan of aan het begrip "overmacht" geen ruimere interpretatie kan worden gegeven. Het is een juridisch begrip dat door de rechtbanken voortdurend wordt toegepast.

Repliek van de minister

Minister *Vera Dua* verwijst naar een eerdere tussenkomenst en herinnert eraan dat de bepalingen over de nutriëntenhalte in het decreet reeds werden aangepast door het decreet van 8 december 2000. De bepalingen van artikel 33bis werden weliswaar versoepeld maar laten de minister anderszins weinig interpretatieruimte. De minister heeft in vele concrete bezwaardossiers geen andere keuze dan het decreet uitvoeren. Nu de Raad van State zich onbevoegd heeft verklaard, kan de minister ook geen bevestiging krijgen van de interpretatie die ze in bepaalde dossiers heeft gehanteerd.

De minister herinnert verder aan de grote bekommernis die mee aan de basis lag van de beslissing over de nutriëntenhalte in de vorige legislatuur, met name dat het niet de bedoeling kon zijn de zogenaamde slapende vergunningen wakker te maken. Om die reden werd de bepaling over de referentiejaar ingelast. Het kan niet de bedoeling zijn nu een oplossing voor te stellen waardoor het mestprobleem opnieuw groter wordt gemaakt.

De minister laat verder opmerken dat begin december 2002 nog in een dertigtal bezwaardossiers door de minister moet worden beslist. Het gaat om de meest ingewikkelde dossier die heel wat opzoekingswerk vergen.

De minister stelt verder dat ze van mening blijft dat inrichtingen die geen vergunning hebben ook geen nutriëntenhalte kunnen krijgen. Iedere landbouwer moet intussen weten dat het uitbaten van een veeteeltinrichting vergunningsplichtig is. Het overtreden van de wet kan niet worden beantwoord met het toekennen van het recht om mest te produceren. Het is inderdaad zo dat de Mestbank op gevallen stoot van inrichtingen die geen vergunning hebben en die wel een nutriëntenhalte kre-

gen. In dat geval volgt een herziening van het dossier en wordt de nutriëntenhalte ingetrokken. Indien wordt vastgesteld dat in vergelijking met het vergunde aantal dieren een te hoge nutriëntenhalte werd toegekend, kan de nutriëntenhalte worden verminderd. In totaal zijn er reeds 257 dossiers van ambtshalve herziening. De minister meent dat er nog meer herzieningen zullen volgen naarmate de Mestbank vordert met het inventariseren van de vergunningen.

Cijfergegevens en voortgangsrapport

De minister deelt verder mee dat door de reeds genomen beslissingen over de beroepsdossiers 1,2 miljoen kg P₂O₅ extra aan nutriëntenhalte werden toegekend. Dit is dus het effect van de decreetswijziging van 8 december 2000 en het gevolg van een zo ruim mogelijke interpretatie van de begrippen "overmacht" en "toeval". Daardoor wordt het mestprobleem vergroot maar werd ook een billijke oplossing geboden aan een aantal probleem dossiers.

De heer *Jef Van Looy* protesteert tegen het feit dat hij begin december 2002 nog geen antwoord heeft gekregen op de bijkomende vragen over de cijfergegevens die hij op 17 oktober 2002 schriftelijk heeft ingediend.

De heer Van Looy maakt zich zorgen over de werking van de Mestbank, die steeds tot andere cijfers komt wanneer men dezelfde vraag herhaalt en die blijkbaar bij de behandeling van de bezwaarschriften een aantal kafkaïaanse beslissingen heeft genomen. Het lid hekelt verder dat de commissie begin december nog niet beschikt over het jaarlijkse voortgangsrapport dat volgens artikel 34 van het decreet elk jaar ten laatste op 15 september moet worden ingediend. De commissie kreeg enkel een onvolledige tekst.

Uit die voorlopige versie meent het lid te kunnen afleiden dat de som van de toegekende nutriëntenhaltens beduidend hoger ligt dan de vergunde productie berekend volgens artikel 33 van het mestdecreet (uitscheidingsnormen). De heer Van Looy vraagt zich af of de Mestbank eigenlijk weet waar ze mee bezig is. De commissie heeft het recht goede cijfers te krijgen.

Het lid dringt tot slot aan op een oplossing voor de nutriëntenhalte-problematiek voor einde 2002.

De *minister* stelt dat ze de Mestbank de opdracht gegeven heeft om voorrang te geven aan de afhandeling van de dossiers vooraleer op de bijkomende

vragen te antwoorden. Het voortgangsrapport dat aan de commissie werd bezorgd, was het rapport dat decretaal werd vereist. Het werd intussen op uitdrukkelijke vraag van de stuurgroep met bijkomende informatie aangevuld. Het rapport bevat heel wat antwoorden op de vragen van de heer Van Looy. Indien de stuurgroep de nieuwe versie goedkeurt, zal die onmiddellijk aan de commissieleden worden bezorgd.

Productiejaar 2000

De heer *Jef Van Van Looy* herhaalt verder dat bij het zoeken naar een oplossing wordt voorgesteld om ook het productiejaar 2000 in aanmerking te nemen als referentiejaar. Deze denkpiste heeft zeker een aantal voordelen, onder meer dat de gegevens bekend zijn en met nieuwe uitscheidingsnormen wordt gewerkt. Dit is echter geen oplossing voor alle bedrijven die de regels hebben gerespecteerd.

Het lid haalt het concrete voorbeeld aan van een familiaal pluimveebedrijf dat in de periode 1996-1997 een bouw- en een milieuvergunning kreeg voor het houden van 11.000 kalkoenen. Midden 2000 krijgt de uitbater te horen dat met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2000 een nutriëntenhalte wordt toegekend die overeenstemt met 2.500 kalkoenen. De uitbater heeft dan midden 2000 de beslissing genomen zijn productie voor dat jaar stop te zetten omdat hij de superheffing wilde vermijden. Het in aanmerking nemen van 2000 als referentiejaar lost dit schrijnende probleem niet op. Volgens de heer Van Looy moet daarom ook rekening worden gehouden met de door de overheid verleende bouw- en milieuvergunningen.

De *minister* repliceert dat door elke wijziging aan de criteria nu een nieuwe categorie zal ontstaan van veehouders die zich benadeeld voelen. De *minister* herhaalt dat ze talrijke signalen krijgt van de landbouwers die zich aan de regels hebben gehouden en die vragen om nu de overtreders niet te belonen of geen vergaande versoepeling door te voeren. Er moet worden opgelet dat de veehouders die de regels respecteerden nu niet hun geloof in het beleid verliezen.

Volgens de heer *Van Looy* is het in aanmerking nemen van het referentiejaar 2000 al bij al een relatief eenvoudige en doeltreffende oplossing, op voorwaarde dat er een bepaling wordt toegevoegd voor de inrichtingen die over een geldige milieu- en bouwvergunning beschikken en die door de omschrijving van de referentiejaar nu niet aan bod komen.

Bestaande inrichtingen

Wat de problematiek van de zogenaamde niet-bestaande inrichtingen betreft – waarvan de definitie in artikel 2, 6°, van het Mestdecreet is opgenomen – meent de heer *Jef Van Looy* dat bedrijven nu niet meer moeten worden gesanctioneerd voor het niet aangeven van hun productie in 1993 indien ze over een geldige vergunning beschikken. Vaak is later wel een aangifte gebeurt of werd de fout door de voorganger van de uitbater gemaakt.

Minister *Vera Dua* laat opmerken dat bij de decreetswijziging van 8 december 2000 in artikel 33bis, § 1, als voorwaarde werd opgenomen dat voor de inrichting minstens sinds het aanslagjaar 1995 tijdig en regelmatig een aangifte bij de Mestbank werd gedaan.

Volgens de heer *Van Looy* is het onredelijk en onlogisch om inrichtingen die sindsdien een aangifte deden en die over een milieu- en bouwvergunning beschikken, vandaag nog steeds zwaar te sanctioneren voor het feit dat ze in 1993 geen aangifte deden door aan deze inrichtingen geen nutriëntenhalte toe te kennen.

Voorlopige conclusie

De heer *Jacques Timmermans*, voorzitter, verwijst naar verschillende tussenkomsten waaruit blijkt dat door het uitbreiden van de mogelijkheden tot het toekennen van een nutriëntenhalte steeds andere landbouwers zich benadeeld zullen voelen. Er is volgens de spreker geen sluitende oplossing. Wel moet worden getracht de vork waarbinnen een oplossing moet worden gevonden zo nauwkeurig mogelijk te bepalen. Voor de beleidsmakers moet daarbij enerzijds de milieudoelstelling voorop staan – anders heeft het immers geen zin nog milieu-decreten uit te vaardigen – maar anderzijds moet ook worden getracht de sociale impact zo minimaal mogelijk te houden. Verder kan het niet de bedoeling zijn veehouders die probeerden zo lang mogelijk te produceren zonder zich daarbij aan de milieuregels te houden, nu met een grotere nutriëntenhalte te belonen.

De voorzitter vraagt aan de *minister* dat het volledige Voortgangsrapport 2002 van de Mestbank nu zo snel mogelijk aan de commissie wordt bezorgd en dat een antwoord wordt gegeven op de bijkomende technische vragen van de heer Van Looy. Nog voor het kerstreces 2002 wil de voorzitter in de commissie tot een besluit komen, temeer omdat nadien nog het decreet en de besluiten moeten worden aangepast.

II.4. Afronding van de algemene bespreking op 12 december 2002

Stand van zaken en globale situatie nutriëntenhalte

Minister *Vera Dua* brengt de basisprincipes van de nutriëntenhalte in herinnering. Het is nodig deze basisprincipes voor ogen te houden bij het zoeken naar een oplossing.

De nutriëntenhalte kan worden beschouwd als een soort mestquotum. Er is een foto genomen van de toestand van de veebezetting in de productie jaren 1995, 1996 en 1997. De hoogste productie van die jaren kan als nutriëntenhalte worden toegekend. Op de mestproductie boven de nutriëntenhalte (maar binnen de grenzen van de milieuvergunning), moet een zogenaamde superheffing betaald worden van 99 eurocent per kilogram stikstof en per kilogram fosfaat. Het is dus niet zo dat er een absoluut verbod is om te produceren boven de nutriëntenhalte.

Om een nutriëntenhalte toegekend te krijgen, moeten een aantal voorwaarden vervuld zijn. Zo moet het gaan om een bedrijf dat voldoet aan de definitie van bestaande veeteeltinrichting of waarvan minstens sinds aanslagjaar 1995 tijdig en regelmatig jaarlijks aangifte werd gedaan bij de Mestbank. De laatste voorwaarde werd ingevoerd door de decreetswijziging van 8 december 2000 en geeft de veehouders meer tijd als er in de beginperiode iets misgelopen is. Uiteraard kan geen nutriëntenhalte worden toegekend die hoger ligt dan de vergunde productie. Een bedrijf dat niet over een vergunning beschikt, kan nooit een nutriëntenhalte toegekend krijgen, tenzij het minimum van 300 kilogram P_2O_5 , dat wordt toegekend aan bedrijven met een zeer beperkt aantal dieren waarvoor geen vergunning nodig is.

Op deze voorwaarden zijn een aantal afwijkingen toegestaan. Als aan een inrichting na 1 januari 1996 door de bevoegde overheid een milieuvergunning werd verleend, kan de inrichting een nutriëntenhalte krijgen die overeenstemt met 85 percent van de vergunde productie. Dat geldt ook voor inrichtingen waarvan de exploitatie gedurende een periode geheel of gedeeltelijk onmogelijk is geweest ingevolge overmacht of toeval. De derde afwijking is toegevoegd bij decreetswijziging van 8 december 2000, omdat gebleken was dat een aantal investeringen niet kon worden gehonoreerd : de producenten die zich tussen 1 januari 1995 en 1 januari 2000 voor het eerst als landbouwer hebben gevestigd en hiervoor een investering hebben gedaan en jonger zijn dan 40 jaar, kunnen eveneens een nu-

triëntenhalte krijgen die overeenstemt met 85 percent van de vergunde productie. Tot slot wordt ook een supplementaire nutriëntenhalte toegekend voor de diersoort 'zeugen exclusief biggen'.

In het Vlaamse Gewest zijn er in totaal 38.839 landbouwinrichtingen, waarvan er 24.802 onderworpen zijn aan de bepalingen inzake nutriëntenhalte. Akkerbouwbedrijven die geen vee hebben en zeer kleine veebedrijven hebben een vrijstelling van nutriëntenhalte (tot een productie van 300 kg P_2O_5). In totaal zijn 2.549 landbouwers, of ongeveer 10 percent van de onderworpen inrichtingen, bij de minister in beroep gegaan tegen de initiële toekenning van de nutriëntenhalte. Het beroep werd ingesteld om zeer diverse redenen. Het verschil tussen de totale nutriëntenhalte die oorspronkelijk door de Mestbank was toegekend en de nutriëntenhalte toegekend na het doorlopen van de zeer uitgebreide beroepsprocedure is volgens de minister enorm, onder meer ten gevolge van de decreetswijziging van 8 december 2000. Het verschil bedraagt ongeveer 3,5 miljoen kilogram N en 1,2 miljoen kilogram P_2O_5 .

De minister geeft verder toelichting bij een tabel over de globale situatie van de nutriëntenhalte (bijlage II bij dit verslag). Voor het totaal aantal vergunningen verleend in het Vlaamse Gewest, kan er voor 115 miljoen kilogram fosfaat en 265 miljoen kilogram stikstof aan mest geproduceerd worden. Initieel was er een nutriëntenhalte toegekend van 84 miljoen kilogram P_2O_5 en 206 miljoen kilogram N. Na de beroepen is dat gestegen tot 89 miljoen kg P_2O_5 en 218 miljoen kilogram N. De mestaangifte voor 2000 bedroeg 79 miljoen kilogram P_2O_5 en 191 miljoen kilogram N. De reële mestproductie – waarbij onder meer ook rekening is gehouden met het gebruik van fosfaatarme voeding – wordt voor dat jaar respectievelijk op 73 en 187 miljoen kilogram geschat. Voor de mestaangifte van 2001 ging het om 76 miljoen kilogram P_2O_5 en 184 miljoen kilogram N. De reële productie voor dat jaar zou respectievelijk 69 en 179 miljoen kilogram bedragen.

De belangrijkste cijfers in de tabel zijn volgens de minister echter de verleende vergunningen (115 miljoen kg P_2O_5 en 265 miljoen kg N), de nutriëntenhalte na beroep (89 miljoen kg P_2O_5 en 218 miljoen kg N) en de mestaangifte in 2000 en 2001 (respectievelijk 79 en 76 miljoen kg P_2O_5 en 191 en 184 miljoen kg N).

De minister concludeert dat de nutriëntenhalte belangrijk is om het verschil te maken tussen wat de vergunning maximaal toelaat en de gewenste

“stop” op het niveau van de bedrijfsexploitatie. Verder kan worden vastgesteld dat op het terrein minder dieren bij de landbouwers aanwezig zijn dan wat de nutriëntenhalte mogelijk maakt. Daar kunnen diverse redenen voor zijn. Veehouders kunnen minder dieren nemen om aan de mestverwerkingsplicht te ontsnappen of omdat ze hun capaciteit niet onnodig willen uitbreiden. Ook hebben heel wat landbouwers in het begin van de jaren '90 een uitbreiding van de vergunning gevraagd omdat ze wisten dat er een mestdecreet op komst was en omdat ze de eventuele toekomstige groei van hun bedrijf niet wilden hypothekeren. Het is voor de minister in elk geval een positieve vaststelling dat de mestaangifte voor 2001 reeds een stuk lager ligt dan de nutriëntenhalte. Dat betekent echter ook dat als iedere inrichting zijn nutriëntenhalte maximaal invult, er een enorme mesttoename komt : tussen de 76 miljoen kg P₂O₅ die werd aangegeven en de 89 miljoen kg P₂O₅ die uiteindelijk is goedgekeurd.

De minister benadrukt dat het altijd de bedoeling is geweest om te vermijden dat door de nutriëntenhalte allerlei slapende vergunningen wakker gemaakt worden. Hoofdbedoeling blijft een beperking van de totale mestproductie. Veehouders die geen rekening wensten te houden met de beperkingen van het mestdecreet, mogen niet gehonoreerd worden met een hogere toegelaten productie.

Bijkomende antwoorden van de Mestbank

In de vergadering van 12 december 2002 wordt door een vertegenwoordiger van de Mestbank geantwoord op de bijkomende vragen die op 17 oktober 2002 door de heer *Jef Van Looy* werden ingediend (zie deel III van dit verslag) en die handelen over de productie van mest, de effecten van de nutriëntenhalte en het stopzettingsdecreet en over de behandeling van de bezwaarschriften.

Minister *Vera Dua* stelt dat uit de antwoorden van de Mestbank één zaak naar voren komt : de afhandeling van deze dossiers is ontzettend complex. De situatie in de Vlaamse landbouw is immers bijzonder ingewikkeld. De minister drukt haar waardering uit voor het werk van de ambtenaren van de Mestbank die al jarenlang deze moeilijke dossiers opvolgen.

De heer *Jef Van Looy* repliceert dat iedereen vooraf kon weten dat dit het risico was bij het bepalen en opleggen van een nutriëntenhalte. Theoretisch kan dit een mooie maatregel lijken maar in de praktijk is het nauwelijks werkbaar. De nutriëntenhalte heeft zeer veel energie van de Mestbank ge-

vraagd zonder tot een bevredigend resultaat te leiden. Het lid vergelijkt de nutriëntenhalte met het melkquotum. Dat quotum is tussen 1984 en 1990 bijna jaarlijks bijgestuurd, alleen ontbreekt nu de tijd om nog jarenlang bij te sturen.

Voorstel van resolutie en decreetswijziging

De heer *Jacques Timmermans*, voorzitter, merkt op dat in het voorstel van resolutie van de heer De Meyer c.s. geen concrete oplossing wordt geboden voor de problemen bij het vaststellen van de nutriëntenhalte. Er wordt enkel aan de Vlaamse regering gevraagd het mestactieplan zo aan te passen dat de nutriëntenhalte herberekend en aangepast wordt zodat voor alle bedrijven een billijke en rechtvaardige oplossing wordt verkregen. Het is de bedoeling van de voorzitter om in de commissie tot een meer concrete oplossing te komen. Naast een sociale en menselijke bijsturing van de vaststelling van de nutriëntenhalte, kan het ook nodig blijken enkele decreetswijzigingen door te voeren.

Daarom stelt de commissievoorzitter voor om in twee stappen te werken. Een eerste stap betreft het goedkeuren van een voorstel van resolutie gesteund door zoveel mogelijk fracties, waardoor de Vlaamse regering en de minister reeds over een leidraad beschikken om een heroverweging van bepaalde dossiers voor te bereiden. Een volgende stap is begin 2003 in de commissie een voorstel van decreet te bespreken om een decretale oplossing te bieden voor enkele dringende problemen. De voorzitter verwijst in dit verband ook naar het werkbezoek van de commissie op 6 december 2002 aan enkele mestverwerkingsinstallaties, waarbij ook enkele versoepelingen van het Mestdecreet werden gesuggereerd die de landbouwers op het terrein meer mogelijkheden moeten bieden zonder de milieudoelstellingen in gevaar te brengen. Voor de voorzitter kunnen deze dringende ingrepen tot stand komen via een parlementair initiatief, los van het regeringsinitiatief, met name het voorontwerp van decreet tot herziening van het mestdecreet.

De heer *Patrick Lachaert* sluit zich hierbij aan en benadrukt dat de commissie en het parlement inderdaad het recht hebben zelf een oplossing uit te werken. De vergaderingen en het parlementaire werk van de voorbije maanden moeten het mogelijk maken de bepalingen over de nutriëntenhalte te verfijnen.

De heer *Jos De Meyer* herhaalt dat voor de bedrijven die te goeder trouw handelden een oplossing gezocht moet worden. Slapende vergunningen mogen niet wakker gemaakt worden. Als bedrijven

toch gestraft worden, moet de straf in verhouding staan tot de nalatigheid. De indieners van het voorstel van resolutie zullen amendementen indienen om tot een meer concrete oplossing te komen.

De heer *Jef Van Looy* benadrukt dat het voorstel van resolutie al begin mei 2002 is ingediend. Sindsdien zijn de standpunten van de verschillende fracties naar elkaar toegegroeid en daarom moet de resolutie geamendeerd worden. Het lid pleit ervoor om zo snel mogelijk in een voorstel van resolutie duidelijk te maken in welke richting de vaststelling van de nutriëntenhalte moet worden bijgestuurd.

De heer *Frans Wymeersch* sluit zich aan bij het voorstel van de commissievoorzitter. Een aantal dringende problemen moet volgens het lid nog voor het einde van 2002 opgelost worden. De fractie van de heer Wymeersch is bereid mee te zoeken naar een degelijke oplossing en zal daartoe een amendement indienen. Het mestdecreet kan dan begin 2003 in de commissie worden aangepast.

Minister *Vera Dua* stelt dat de regering op 19 juli 2002 het voorontwerp tot wijziging van het mestdecreet heeft goedgekeurd. Het is een dringend en belangrijk ontwerp, dat onder meer de bepalingen over de derogatie in het kader van de afbakening van kwetsbare gebieden bevat. De Vlaamse regering vraagt nu de Raad van State om een hoogdringend advies. Dit zou het mogelijk moeten maken de diverse noodzakelijke wijzigingen van het decreet samen in de commissie te bespreken. De minister is in ieder geval bereid samen met het Vlaams Parlement naar een oplossing te zoeken voor het delicate dossier van de nutriëntenhalte.

De heer *Van Looy* repliceert dat het ontwerp van decreet van de Vlaamse regering op zich laat wachten. Om een aantal dringende knelpunten in het mestdecreet, waaronder de bepalingen over de derogatie, op te lossen, heeft het lid samen met andere indieners reeds een voorstel van decreet ingediend (*Parl. St. VI. Parl. 2002-2003, nr. 1470/1*).

III. CIJFERGEGEVENS NUTRIËNTENHALTE EN MESTPRODUCTIE

III.1. Eerste reeks vragen (vergadering van 4 juli 2002)

Door minister *Vera Dua* werd na afloop van de vergadering van 13 juni 2002 een nota met cijfergegevens over de nutriëntenhalte ter beschikking van de commissie gesteld (zie bijlage I bij dit verslag). De heren *Jef Van Looy* en *Jos De Meyer* stelden naar aanleiding van deze nota schriftelijk een aantal vragen, die in de vergadering van 4 juli 2002 worden beantwoord door een vertegenwoordiger van de afdeling Mestbank van de Vlaamse Landmaatschappij.

De heer *Dirk Struyf* van de afdeling Mestbank wijst erop dat niet op alle ingediende vragen een antwoord kan worden gegeven wegens tijdsgebrek, de moeilijkheidsgraad van sommige vragen of door het feit dat er geen gegevens over bestaan.

1. *Hoeveel bedraagt de bruto en werkelijke productie in kg P₂O₅ en kg N in de mestaangifte 2001 van het productiejaar 2000 per diercategorie en per provincie? Indien beschikbaar analoog voor het productiejaar 2001 (aangifte maart 2002)?*

Dierlijke productie van het productiejaar 2000 (aanslagjaar 2001) per provincie

Dierlijke productie 2000	Antwerpen	Vlaams- Brabant	West - Vlaanderen	Oost- Vlaanderen	Limburg	Vlaanderen
Bruto fosfaatproductie (kg P ₂ O ₅)	15.718.102	4.439.821	36.580.263	18.780.188	8.209.784	83.728.159
Netto fosfaat productie (kg P ₂ O ₅) (incl. resultaten uitscheidingsbalans)	13.792.733	4.161.826	30.968.050	16.616.929	7.374.329	72.913.867
Fosfaatproductie (kg P ₂ O ₅) volgens superheffing nutriën- tenhalte	15.001.226	4.321.771	34.021.738	17.873.915	7.883.613	79.102.263
Bruto stikstof productie (kg N)	36.006.967	11.657.185	79.948.338	44.649.629	19.197.402	191.459.521
Netto stikstof productie(kg N) (incl. resultaten uitscheidings- balans)	35.164.520	11.557.960	77.421.685	43.564.756	18.976.862	186.685.783

Bron : Mestbank

De heer Struyf geeft toelichting bij de tabel. De 'bruto fosfaat/stikstofproductie' staat voor de productie berekend op basis van de forfaitaire productiecijfers.

De 'netto fosfaat/stikstof productie' staat voor de productie berekend op basis van de reële uitscheidingscijfers (bij gebruik uitscheidingsbalans). Bij de berekening werden alle mogelijke verminderingen ten gevolge van de uitscheidingsbalans zoals het gebruik van convenantvoeder en de regressie-rechte in rekening gebracht.

De 'fosfaatproductie volgens superheffing nutriëntenhalte' staat voor de fosfaatproductie berekend overeenkomstig de regels voor vaststelling van de superheffing. Het zijn forfaitaire productiecijfers, behalve voor andere varkens van 20 tot 110 kg waarvoor gerekend wordt met 5,33 kg/dier behalve wanneer de reële uitscheiding hoger is. Deze fosfaatproductie is eigenlijk de referentieproductie, waarop de superheffingen moeten berekend worden.

Dierlijke productie van het productiejaar 2000 (aanslagjaar 2001) per diergroep

Dierlijke productie 2000	Rundvee	Varkens	Pluimvee	Andere	Vlaanderen
Bruto fosfaatproductie (kg P ₂ O ₅)	29.734.628	40.848.573	11.852.908	1.292.050	83.728.159
Netto fosfaatproductie (kg P ₂ O ₅) (incl. resultaten uitscheidingsbalans)	29.734.628	31.981.325	9.905.867	1.292.050	72.913.867
Fosfaatproductie (kg P ₂ O ₅) volgens super- heffing nutriëntenhalte	29.734.626	36.226.769	11.848.816	1.292.050	79.102.263
Bruto stikstof productie (kg N)		75.692.924	21.317.427	2.900.134	191.459.521
Netto stikstof productie (kg N) (incl. resultaten uitscheidingsbalans)	91.549.036	71.626.414	20.610.200	2.900.134	186.685.783

Bron : Mestbank

De getotaliseerde gegevens van het productiejaar 2001 (aanslagjaar) zijn nog niet beschikbaar.

Op de vraag van de heer André Denys naar de basis van de heffing, antwoordt de heer Struyf dat 83 miljoen kg het bruto productiecijfer is en 72,9 de reële productie met verrekening van het gebruik van de regressierechte en convenant-voeder. De 79 miljoen kg is de berekening op basis van de referentie voor de superheffing. De minister herinnert eraan dat tijdens de vorige legislatuur werd beoogd te vermijden dat de resultaten van de aanpak aan de bron teniet zou worden gedaan door het houden van meer dieren.

2. *Worden bedrijven die hun veeteelactiviteiten geheel of gedeeltelijk stopzetten in de statistieken van de nutriëntenhalte verrekend? Hoeveel inrichtingen stopten geheel en hoeveel gedeeltelijk sinds 1 januari 2000 en hoe groot is de nutriëntenhalte (kg P₂O₅ en kg N)?*

Volgens artikel 33bis, § 9, van het Mestdecreet vervalt de nutriëntenhalte pas van rechtswege indien er gedurende twee opeenvolgende aanslagjaren geen aangifte werd gedaan of geen dieren aangegeven werden op de jaarlijkse aangifte die betrekking heeft op de desbetreffende inrichting. Dit automatische verval geldt bovendien niet in geval van overmacht of toeval.

Deze regel is op dit moment nog niet toepasbaar vermits de nutriëntenhalte pas ingegaan is op 1 januari 2001. Bedrijven die hun veeteelactiviteiten geheel stopzetten zijn bijgevolg nog niet verrekend in de statistieken van de nutriëntenhalte. Dit effect zal dus pas later spelen.

Bij inrichtingen die hun veeteelactiviteiten gedeeltelijk stopzetten (of verminderen), is er geen verval van de nutriëntenhalte. Dit deel van de nutriëntenhalte wordt bijgevolg nooit in de statistieken verwerkt als vermindering van nutriëntenhalte. Er is geen regeling voorhanden om de nutriëntenhalte bij een gedeeltelijke stopzetting aan te passen.

Op de vraag van de heer Van Looy naar gemengde bedrijven, antwoordt de heer Struyf dat de nutriëntenhalte in zijn geheel aan een inrichting wordt toegekend. Dit betekent dat als een bepaalde tak van de inrichting wordt stopgezet, dit geen effect heeft op het totaalcijfer.

Voorlopige inschattingen geven aan dat er tot op heden ongeveer 1600 inrichtingen zijn waaraan een nutriëntenhalte hoger dan nul kilogram werd toegekend en waarvoor op dit moment geen aangifteplichtige gekend is. De hieraan gekoppelde toegekende nutriëntenhalte bedraagt ongeveer 2 miljoen kg P₂O₅ en 4,8 miljoen kg N. Deze berekeningen moeten door de Mestbank nog wel extra gecontroleerd worden, en mogen niet als definitieve getallen aanzien worden.

3. *Worden bedrijven die van de vrijwillige uitstapregeling gebruik hebben gemaakt en definitief (geheel of gedeeltelijk) gestopt zijn, in de statistieken van de nutriëntenhalte verrekend en over hoeveel kg P₂O₅ en kg N gaat het daarbij?*

Deze gegevens zijn nog niet verwerkt in de huidige statistieken nutriëntenhalte.

Op basis van de meldingen van de Administratie Land- en Tuinbouw van inrichtingen waar de varkensproductie reeds stopgezet is (verwerkt tot 1 mei 2002), komt hierdoor volgende nutriëntenhalte te vervallen.

Provincie	Aantal stopzettingen	Stopgezette NH-varkens (kg P ₂ O ₅)	Stopgezette NH-varkens (kg N)
Antwerpen	24	60.636	135.593
Limburg	18	46.099	93.527
Oost-Vlaanderen	69	130.517	269.125
Vlaams-Brabant	19	36.891	84.938
West-Vlaanderen	200	522.106	1.170.123
Totaal	330	796.249	1.753.307

Het betreft hier uiteraard voorlopige cijfers, vermits er nog regelmatig nieuwe lijsten met stopgezette bedrijven overgemaakt worden.

De Administratie Land- en Tuinbouw heeft recent aan de VLM gemeld dat er tot op heden 437 bedrijven gestopt zijn. De daarmee overeenstemmende nutriëntenhalte is nog niet berekend.

Op de vraag van de heer André Denys naar het verschil tussen de antwoorden op vraag 2 en 3, aanzien ze beide over stopzettingen gaan, antwoordt mevrouw Hilde Vandendriessche, kabinetsmedewerkster van minister Vera Dua, dat vraag 2 een verrekening over een langere periode weergeeft terwijl het antwoord op vraag 3 slechts betrekking heeft op de uitstapregeling gedurende één jaar (2001). Er was gerekend op een uitkoop van 10 percent van het overschot door de vrijwillige stopzetting. De heer Struyf voegt eraan toe dat in antwoord 2 alle inrichtingen zijn opgenomen die sinds de toekenning van de nutriëntenhalte gestopt zijn.

De heer Denys stelt vast dat de natuurlijke stopzetting een hoger aandeel van de totale productie bedraagt dan de gestimuleerde stopzetting. Mevrouw Vandendriessche merkt op dat het in vraag 3 slechts gaat om de eerste 330 dossiers die al toegekend zijn en verrekend in de databank van de Mestbank. Ondertussen zijn er 437 bedrijven vrijwillig stopgezet, die echter nog niet allemaal in de statistieken zijn verwerkt. Een vrij nauwkeurige

schatting geeft aan dat 25 miljoen euro (1 miljard frank) aan premies ongeveer overeenstemt met 1.200.000 kg P_2O_5 . Er is nu in totaal 100 miljoen euro (4 miljard frank) uitgetrokken, wat het geraamde resultaat op 4.800.000 kg P_2O_5 brengt. De bedoeling was 10 percent van het mestoverschot weg te werken via aanpak aan de bron en 15 percent via de fosforarme en eiwitarme voeders, wat een totaal van 25 percent via de aanpak aan de bron geeft.

De vraag van de heer Denys of de natuurlijke stopzetting daar nog boven op komt, wordt bevestigend beantwoord door mevrouw Vandendriessche.

4. *Er is een koppeling tussen nutriëntenhalte en vergunningen (mestdecreet artikel 33 bis, § 4) en de Mestbank kan een toegekende nutriëntenhalte herzien (besluit van 3 maart 2000, artikel 7, § 1). Hoeveel kg P_2O_5 en kg N van de oorspronkelijk toegekende nutriëntenhalte zijn reeds ingetrokken op basis van een controle op de bedrijven indien niet aan deze voorwaarde is voldaan en hoeveel bedraagt dit afzonderlijk voor 1°, 2° en 3° van artikel 7, § 1, van het genoemd besluit ?*

Tot op heden (situatie 3 juli 2002) zijn er in totaal 205 ambtshalve herzieningen ingevolge een te lage vergunning verzonden. De vermindering van de hoeveelheid nutriëntenhalte die hieraan gekoppeld is, is nog niet statistisch verwerkt voor de meest recente ambtshalve herzieningen.

Voor de gegevens verwerkt tot 5 mei 2002 bedroeg de vermindering van de nutriëntenhalte ten gevolge van de inperking van de vergunde productie op een totaal van 134 ambtshalve herzieningen respectievelijk 170.000 kg P_2O_5 en 415.000 kg N.

Het totale aantal aangifteplichtigen waarbij een ambtshalve herziening wegens een te lage vergunning noodzakelijk zal zijn, is op dit moment nog niet gekend. Hierbij moet opgemerkt worden dat de aangifteplichtige zelf reeds de vergunning moet respecteren ook al heeft hij een hogere nutriëntenhalte gekregen.

In 50 gevallen werd de nutriëntenhalte ambtshalve herzien wegens een wijziging van de aangiftegegevens. De in mindering gebrachte nutriëntenhalte bedraagt hiervan 72.000 kg P_2O_5 en 173.000 kg N.

Er werden nog geen ambtshalve herzieningen verzonden op basis van het verval van de vergunning.

De heer Jef Van Looy stelt vast dat er geen automatische koppeling is van vergunning en nutriëntenhalte. Vaak is er blijkbaar los van de milieuvergunning een hogere nutriëntenhalte toegekend. De heer Struyf repliceert dat de inventarisatie van de vergunningen afgerond is, maar dat de interpretatie van alle gegevens nog niet volledig rond is. Bij de bekendmaking van de nutriëntenhalte is er enkel gekeken naar de inrichtingen waarvan werd vermoed dat ze niet over een vergunning beschikten. Voor de andere inrichtingen, waar er wel een milieuvergunning was, is er geen koppeling gemaakt en is er bij de toekenning van de nutriëntenhalte geen rekening gehouden met de milieuvergunning. Momenteel is het onmogelijk om dit automatisch voor alle inrichtingen na te trekken. De bedoeling is om hiermee snel vooruitgang te boeken .

5. *Onder punt 1.1 in de nota van de minister vinden we 6.614 inrichtingen (groep 4) welke meerdere uitbaters hebben. Over welke diersoorten gaat het hier en in hoeveel gevallen is hier integratie bij betrokken ?*

Vooraleer inhoudelijk in te gaan op de vraag dienen nog volgende opmerkingen gemaakt te worden :

- het aantal betrokken inrichtingen in de groep 4 bedraagt 5.523 ; het aantal van 6.614 slaat op het totaal aantal aangifteplichtigen op inrichtingen waar meerdere aangifteplichtigen actief waren (tijdens de referentie jaren en/of voor de latere aanslagjaren) ;
- bij 1.055 inrichtingen van deze groep werd aan meerdere aangifteplichtigen een initiële bekendmaking overgemaakt ; het aantal betrokken aangifteplichtigen was 2.146 ; voor de overige inrichtingen (4.468) werd slechts 1 bekendmaking verzonden ;
- de overige inrichtingen van groep 4 zijn inrichtingen waar in het verleden gedurende minstens 1 jaar twee aangifteplichtigen actief waren. Dit kan zijn omdat er in dat jaar twee aangifteplichtigen samen actief of achtereenvolgens actief waren (stopper/starter).

Op de bovenvermelde 1.055 inrichtingen waar momenteel meerdere aangifteplichtigen zijn, is per diergroep volgende nutriëntenhalte toegekend (toestand op 5 mei 2002) :

Diergroep	Aantal dieren	Toegekende halte P ₂ O ₅	Toegekende halte N
Rundvee	66.164	1.301.338	4.047.628
Varkens	472.963	2.772.534	5.936.479
Pluimvee	2.231.700	803.292	1.393.733
Andere	5.535	25.272	57.190
Eindtotaal		4.902.435	11.435.031

Het aantal inrichtingen waarbij integratie betrokken is, is niet bekend. Er worden door de Mestbank geen gegevens met betrekking tot integratie bijgehouden.

Als er twee exploitanten actief zijn, kan er een afspraak bestaan tussen beiden over de verdeling van de nutriëntenhalte. Op de vraag van de heer Jef van Looy naar de nutriëntenhalte indien er geen afspraak (verdeling) is gemaakt tussen de twee exploitanten, antwoordt de heer Struyf dat op grond van het uitvoeringsbesluit in dat geval alles wordt toegekend aan die exploitant op wiens naam de milieuvergunning staat. Tot op heden zijn er weinig problemen geweest over die verdeling.

6. *Er kan voor de nutriëntenhalte van de bedrijven een opdeling worden gemaakt in grootteklassen van telkens 2.500 kg P₂O₅. Hoeveel bedrijven behoren tot de klassen 0-2500, 2500-5000, 5000-7500, 7500-10.000 enzovoort ... en hoeveel is de werkelijke productie P₂O₅ en N per klasse in de aangifte 2001 en eventueel 2002 (productiejaren 2000 en 2001)*

De onderstaande tabel bevat het aantal bedrijven per klasse en de bijhorende nutriëntenhalte (gecorrigeerd naar uitscheidingscijfer). Het gaat enkel om bedrijven die een nutriëntenhalte hebben.

Klasse nutriëntenhalte (kg P ₂ O ₅)	Aantal bedrijven	Toegekende nutriëntenhalte kg P ₂ O ₅	Toegekende nutriëntenhalte kg N
> 0 en =< 2.500	17.322	17.219.667	49.856.693
> 2.500 en =< 5.000	5.709	20.293.128	54.173.302
> 5.000 en =< 7.500	2.460	15.102.122	35.789.556
> 7.500 en =< 10.000	1.389	11.955.649	27.069.196
> 10.000 en =< 15.000	1.102	13.172.171	28.393.904
> 15.000 en =< 30.000	386	7.637.257	14.894.940
> 30.000	91	4.598.005	8.922.515
Eindtotaal	28.459	89.977.999	219.100.107

Vermits de nutriëntenhalte gekoppeld is aan de inrichting, kan bovenstaande verdeling in de tijd wijzigen ingevolge overnames en dergelijke.

De werkelijke P_2O_5 - en N- productie uit productiejaar 2000 (aangifte 2001) die hieraan gekoppeld moet worden, werd nog niet berekend.

7. *Hoeveel gevraagde kg P_2O_5 en kg N (nutriëntenhalte) omvatten de 2.531 bezwaren bij de minister in de diercategorieën runderen, varkens, pluimvee en anderen? Hoeveel van deze bezwaren zijn intussen afgehandeld met kennisgeving aan de veehouder? Wat is de gezamenlijke kg P_2O_5 en kg N productie van deze inrichtingen in de aangifte 2001, productiejaar 2000, per bovenvermelde diercategorie. Hoeveel kg P_2O_5 en kg N van de in de bezwaren gevraagde nutriëntenhalte is door de minister reeds toegekend? Voor hoeveel bezwaren ingediend bij de minister heeft de Mestbank bij de beoordeling een bezoek gebracht ter plaatse en eventuele vaststellingen gedaan? Hoeveel van de betrokkenen zijn gehoord?*

De bezwaarschriften bevatten onvoldoende gegevens om de hoeveelheid 'gewenste' nutriëntenhalte te kunnen vaststellen. De betrokkenen hoefden in hun bezwaar immers geen gewenste hoeveelheid nutriëntenhalte mede te delen, doch moesten de nodige elementen en verantwoording aanreiken om de nutriëntenhalte te kunnen herberekenen volgens de geldende regels. Bovendien komt de wens van de betrokkene niet steeds overeen met de eventueel toe te kennen nutriëntenhalte in geval van een gunstige beslissing. Soms wordt een nutriëntenhalte gevraagd voor een aantal dieren dat ver boven de maximaal toegelaten dieren aantallen vermeld in de milieuvergunning ligt. Anderen vragen gewoon een nutriëntenhalte die gelijk is aan hun milieuvergunning, ook al is hun werkelijke productie ook in 2000 veel lager. Andere vragen dan weer een nutriëntenhalte die lager is dan de nutriëntenhalte die ze in geval van gunstige beoordeling van het dossier kunnen krijgen. De bezwaren leveren bijgevolg in vele gevallen weinig relevante gegevens op om in te schatten wat de eventuele (meer)vraag aan nutriëntenhalte zou kunnen zijn.

De herberekening van de nutriëntenhalte moet immers per individueel dossier bepaald worden en hangt af van onder andere de productie van 1999, de productie van 2000 en de vergunde productie. Daarnaast waren er heel wat dossiers die een specifieke berekeningswijze vereisten, zoals het ge-

bruik van andere uitscheidingscijfers, overdracht van melkquotum en dergelijke.

De bepaling van de productie van 2000 die hoort bij deze inrichtingen, vergt extra berekeningen die binnen de beperkte tijdspanne niet mogelijk waren voor de Mestbank.

Van de 2.531 bezwaren bij de minister zijn er 1.380 afgehandeld en ter kennis gebracht van de betrokkenen. In 192 dossiers was de beslissing gunstig. In totaal werd hierbij ongeveer 120.000 kg P_2O_5 en 284.000 kg N extra toegekend ten opzichte van de door de Mestbank aan deze inrichtingen toegekende nutriëntenhalte.

In de procedure is niet voorzien dat de Mestbank een plaatsbezoek moet brengen bij de behandeling van de herzieningsdossiers door de Mestbank, noch bij de behandeling van de bezwaren ingediend bij de minister. In totaal hebben meer dan 7.400 aangifteplichtigen een verzoekschrift ingediend bij de Mestbank. Er mag van uitgegaan worden dat er maximaal 4 plaatsbezoeken per dag per persoon mogelijk zijn. Het uitvoeren van plaatsbezoeken alleen zou bijgevolg een werkvolume betekenen van 1.850 mensdagen. Dit komt overeen met 10 personen die gedurende 1 jaar bezig zouden zijn met het afleggen van plaatsbezoeken. Alleen al voor het bezoeken van de aangifteplichtigen die nog bezwaar ingediend hebben bij de minister, zou dit op een extra werkbelasting komen van meer dan 3 personen gedurende 1 jaar.

In de meeste gevallen is een plaatsbezoek bovendien niet absoluut noodzakelijk en levert het geen of een zeer beperkte meerwaarde op bij het beoordelen van het dossier. Op basis van de ingediende stukken bij de Mestbank en bij de minister, kan meestal op een voldoende onderbouwde wijze worden beoordeeld of het dossier op basis van de wettelijke bepalingen al dan niet in aanmerking kan komen. In vele gevallen moesten de betrokkenen immers de gegevens meesturen over de milieuvergunningen, bouwvergunningen, gedane investeringen, facturen en dergelijke.

Slechts in een beperkt aantal gevallen is een plaatsbezoek absoluut noodzakelijk en deze bezoeken zijn dan ook gebeurd bij de behandeling van de verzoekschriften door de Mestbank. Het betrof hier meestal dossiers waarbij op basis van het ingediende dossier niet kon uitgemaakt worden of de inrichting al dan niet vergunningsplichtig was en bijgevolg al dan niet recht had op een nutriëntenhalte. Het aantal dossiers waarvoor een plaatsbezoek is, gebeurd is niet statistisch bijgehouden.

In de procedure was evenmin in een hoorrecht voorzien. Het horen van de betrokkene is bijgevolg niet systematisch gebeurd. In een aantal gevallen hebben de betrokkenen wel op hun verzoek hun situatie mondeling uiteengezet hetzij bij de Mestbank hetzij op het kabinet. Daarnaast zijn er nog meerdere honderden telefoons en brieven behandeld geweest door Mestbank en kabinet, waarbij extra toelichtingen verschaft werden, extra gegevens werden overgemaakt en dergelijke. Deze elementen werden systematisch mee betrokken in de beoordeling van de dossiers.

Op de vraag van de heer Jef Van Looy of er ook voor een schuilhok op een weide een nutriëntenhaltte wordt toegekend, antwoordt de heer Struyf dat dit moet worden nagegaan aan de hand van de concrete elementen. Ook niet-vergunningsplichtigen kunnen een nutriëntenhaltte toegekend krijgen.

8. *Hoeveel bedraagt het verschil in kg P₂O₅ en kg N per diercategorie runderen, varkens, pluimvee en andere tussen de toegekende nutriëntenhaltte en de werkelijke productie in 2000 en eventueel in 2001? Welk aandeel in dit verschil is het gevolg van respectievelijk vermindering van het aantal dieren, uitscheidingsbalans per diersoort, stopzetting bedrijven, voetnoot (1-5) bij art. 33bis, § 2, en eventueel andere gekende invloedsfactoren?*

Voor het productiejaar 2001 zijn nog geen gegevens beschikbaar. Voor de andere gegevens wordt verwezen naar het antwoord op vraag 1.

9. *Bij hoeveel bezwaren ingediend bij de minister is in de motivering door de landbouwer overmacht of toeval ingeroepen (cfr. decreet artikel 33 bis, § 3, 3°)? Hoeveel kg P₂O₅ en kg N waren in deze bezwaren gevraagd en hoeveel kg P₂O₅ en kg N heeft de minister hiervan reeds toegekend?*

In ongeveer 800 bezwaren werd onder andere overmacht en toeval ingeroepen om een hogere nutriëntenhaltte te krijgen dan oorspronkelijk toegekend is. De hoeveelheid P₂O₅ en kg N die op deze basis gevraagd is, is om hogervermelde redenen niet te bepalen.

10. *Van hoeveel bezwaardossiers is bekend dat er een procedure is gestart bij de Raad van State? Zijn hier al voorlopige of definitieve uitspraken gekend? Zo ja, welke? Als zou blijken dat de Raad van State de handelswijze van de minister totaal zou afwijzen, welke politieke conclusies zal de minister daar dan uit trekken?*

Momenteel heeft de Mestbank kennis van 151 aangifteplichtigen die een verzoek tot schorsing en/of vernietiging hebben ingediend bij de Raad van State. In zeven gevallen heeft de Raad van State uitspraak gedaan inzake het verzoek tot schorsing. In vier dossiers werd de vordering tot schorsing verworpen, waarvan in twee dossiers wegens procedurele redenen en in twee dossiers omdat niet voldaan was aan de voorwaarde om over te gaan tot schorsing. Recent heeft de Raad van State zich in drie dossiers onbevoegd verklaard op basis van het principe van subjectieve rechten en gesteld dat de dossiers moeten worden voorgelegd aan een gewone rechtbank. Tegen deze beslissing van de Raad is cassatie mogelijk. Minstens in één dossier zou in cassatie worden gaan. Het is afwachten wat de definitieve uitspraak zal zijn.

De minister, hierin gevolgd door de heer Denys, benadrukt dat geen conclusies kunnen en mogen worden gegeven over lopende dossiers bij de Raad van State.

De heer Jos De Meyer merkt op dat de minister in haar briefwisseling verwijst naar een mogelijke procedure voor de Raad van State. De Raad van State zou zich recent in een aantal dossiers onbevoegd hebben verklaard. De betrokken landbouwers, die financieel reeds zwaar gedupeerd zijn, staan dan opnieuw voor hoge kosten. Het volgen van de door de minister voorgestelde juridische procedure leidt dus tot niets. Op welke wijze gaat de minister dit verder opvolgen en zal de verkeerde berichtgeving rechtgezet worden?

11. *Hoeveel inrichtingen hebben – en voor hoeveel kg P₂O₅ en kg N in totaal – in het productiejaar 2000 (aangifte 2001) hun tot hiertoe bekende nutriëntenhaltte overschreden? Welk bedrag aan superheffingen kon hierdoor niet geïnd worden?*

Volgens voorlopige berekeningen van de Mestbank werd in 2000 in ongeveer 4.850 inrichtingen de nutriëntenhaltte overschreden voor in totaal 2,9 miljoen kg P₂O₅ en 6,7 miljoen kg N. Hiervan zijn er meer dan 400 inrichtingen die geen recht hebben op een nutriëntenhaltte. Deze vertegenwoordigen een productie van ongeveer 550.000 kg P₂O₅ en 1,25 miljoen kg N. Voor ongeveer tweehonderd inrichtingen moet nog nagekeken worden waarom er geen nutriëntenhaltte is die aan de productie kan worden gekoppeld. Hier zijn onder andere gevallen bij van verplaatsingen, waarbij de nutriëntenhaltte nog gekoppeld is aan de oude inrichting en de productie reeds plaatsvindt op de nieuwe inrichting. Deze situaties leveren bijgevolg in de statistieken een vertekend beeld op.

Voor de ongeveer 4.250 inrichtingen die recht hebben op een nutriëntenhalte komt dit neer op een gemiddelde overschrijding van 682 kg P₂O₅ en 1.565 kg N per inrichting.

Een eerste analyse wijst uit dat bij de ongeveer 2.100 van de 4.250 inrichtingen minder dan 10 procent verschil is tussen de toegekende nutriëntenhalte en de productie van 2000. Deze groep vertegenwoordigt een overschrijding van ongeveer 390.000 kg P₂O₅.

Omgekeerd betekent dit dat meer dan 20.000 inrichtingen met dierlijke productie de hun toegestane nutriëntenhalte gerespecteerd hebben.

Bij deze berekeningen moet uitdrukkelijk vermeld worden dat het voorlopige cijfers betreft, waarbij bepaalde artefacten in de gegevens tot vertekende resultaten kunnen leiden.

Bij een superheffing van 0,99 euro per kg P₂O₅ en kg N zou dit neerkomen op een totaal van 9,5 miljoen euro (383 miljoen frank).

De minister stelt dat naar aanleiding van de toekenning van de nutriëntenhalte de bedrijven zonder milieuvergunning aan de oppervlakte komen. Het gaat dan bijvoorbeeld om bedrijven die gestart zijn met 15 runderen en daarvoor geen vergunning nodig hadden (een vergunning is slechts nodig vanaf 20 runderen), maar die elk jaar enkele runderen bijplaatsten en nu bijvoorbeeld 25 runderen houden. Aan die bedrijven is meestal een nutriëntenhalte toegekend gelijk aan het aantal stuks vee waarvoor nog net geen milieuvergunning is vereist.

De heren Denys en Van Looy merken op dat bedrijven zonder milieuvergunning toch een nutriëntenhalte toegekend kregen. De minister wijst er op dat de Mestbank niet de controleur is van de milieuvergunningen, wat de rol is van de Milieuinspectie. Het gebrek aan een rechtstreekse koppeling van de gegevens over milieuvergunningen aan de mestbankaangifte is volgens de minister een groot mankement.

12. Welke maatregelen zal de minister nemen om de 2.531 bezwaardossiers op korte termijn een nutriëntenhalte toe te kennen? Hoeveel van deze dossiers werden in 2000 reeds ingediend en behoren niet tot de categorie jonge landbouwers?

Vooreerst moet gesteld worden dat een belangrijk aantal van deze bezwaren dossiers betreft die niet in aanmerking komen voor de toekenning van een

nutriëntenhalte (niet-vergund, geen recht op nutriëntenhalte, geen dieren in het verleden ...).

Ongeveer de helft van deze dossiers werd ingediend voor 1 januari 2001. Het aandeel hiervan dat niet behoort tot de categorie 'jonge landbouwers' is niet gekend.

13. Voor hoeveel bezwaren ingediend bij de minister is nog geen kennisgeving gebeurd aan de veehouder alhoewel artikel 9, § 3 van het besluit van 3 maart 2000 stelt dat de minister binnen de 60 dagen moet antwoorden? Bij hoeveel dossiers gebeurde dit binnen de decretaal vastgestelde termijn van 60 dagen?

Vermits er 1380 behandeld zijn, blijven er nog 1151 dossiers waarover nog moet beslist worden.

De termijn van 60 dagen is bepaald in een uitvoeringsbesluit en niet in het decreet zelf. Deze termijn moet beschouwd worden als een termijn van orde.

Tengevolge van de decreetswijziging van 8 december 2000 en de bijhorende wijziging van het uitvoeringsbesluit in maart 2001, is de behandeling van alle dossiers gedurende ongeveer 4 maanden opgeschort om enerzijds de nodige technische aanpassingen te kunnen doen aan het informaticasysteem van de Mestbank en anderzijds omdat tengevolge van de wijziging alle op dat moment nog niet besliste dossiers opnieuw moesten geëvalueerd worden.

14. Hoeveel inrichtingen en hoeveel kg P₂O₅ en kg N zijn reeds van eigenaar veranderd en dit per diercategorie (runderen, varkens, pluimvee en ander) sinds de toekenning van een nutriëntenhalte.

Deze gegevens zijn niet beschikbaar. In de huidige mestwetgeving is immers niet bepaald wie moet aangeven bij de Mestbank: de eigenaar of de houder van de dieren.

15. Hoeveel bedraagt in kg P₂O₅ en kg N de totale vergunde productie in Vlaanderen indien deze berekend wordt volgens de uitscheidingsnormen van de nutriëntenhalte en wat is de hiermee vergelijkbare nutriëntenhalte van deze vergunde inrichtingen?

De totale vergunde productie in Vlaanderen is op dit moment nog niet gekend. De Mestbank heeft reeds voor een belangrijk deel van de inrichtingen de vergunde productie bepaald (op basis van de

oude berekeningsmethode). De bepaling van de totale vergunde productie in Vlaanderen maakt een onderdeel uit van een project dat, mits het in de begroting 2003 zal goedgekeurd worden, tegen 2006 zal gerealiseerd zijn.

In antwoord op een opmerking van de heer André Denys, stelt de heer Struyf dat de Mestbank wel kan antwoorden op de vraag welke vergunning is toegekend aan een bepaalde inrichting, maar deze gegevens nog niet op een algemene schaal kan bezorgen. Individuele gegevens kunnen worden bezorgd, maar geen algemeen overzicht. Er is dus geen automatische computermatige verwerking. De basisinventarisatie is in ieder geval aanwezig. Op de vraag van de heer Denys naar de input, antwoordt de heer Struyf dat de inventarisatie van alle afgeleverde milieuvergunningen de basis vormt. Dit is echter niet voldoende omdat de waarde van de milieuvergunningen nog moet (kunnen) worden beoordeeld. De provincie West-Vlaanderen is bijvoorbeeld bezig om uit te zoeken wanneer de vergunningen vervallen voor de klasse 1 en klasse 2-inrichtingen en heeft daarvoor twee jaar uitgetrokken.

De heer Jef Van Looy is verwonderd dat de Mestbank de totaal vergunde productie in Vlaanderen niet kent. Minister Vera Dua stelt dat er voor de Mestbank ongeveer 15 mensen extra nodig zijn gedurende drie jaar om dit in orde te brengen en te vervolledigen. Zo moeten onder meer alle plannen worden geraadpleegd om alles correct te kunnen beoordelen.

Verwijzend naar de evaluatie in 1997, verwijst mevrouw Hilde Vandendriessche, kabinetsmedewerker, naar de extrapolatie die toen op basis van representatieve gegevens werd gedaan. De toegekende nutriëntenhalteligt hoger.

III.2. Bijkomende vragen (vergadering van 12 december 2002)

De heer Dirk Struyf van de Mestbank antwoordt in de vergadering van 12 december 2002 op bijkomende vragen van de heer Jef Van Looy aangaande de nutriëntenhaltel (ingediend op 17 oktober 2002). In deze bijkomende vragen wordt verwezen naar de eerste reeks vragen.

1a. Bij vraag 1 over de werkelijke productie P_2O_5 en N had de heer Van Looy graag de twee tabellen samengevoegd gezien : productie per diersoort en per provincie (zoals in tabel 2 van de nota van de minister over de initieel toegekende nutriëntenhaltel). Het was immers de bedoeling beide tabellen te vergelijken. Verder vraagt het lid dezelfde gegevens voor het productiejaar 2000 en 2001.

Deze vraag kon wegens tijdsgebrek niet worden beantwoord door de Mestbank. De combinatie van de productie per provincie/diersoort vergt de aanmaak van nieuwe basisstatistieken die op dit moment nog niet beschikbaar zijn.

Voor gedetailleerde overzichten per diersoort en de opsplitsing van de netto en bruto productie in 2000 en 2001 wordt verwezen naar het Voortgangsrapport Mestbank 2002 (tabellen 4, 5 en 6), dat in de vergadering van 12 december 2002 wordt rondgedeeld. De combinatie van beide variabelen is op dit ogenblik niet beschikbaar.

1b. In 2000 was er een reële productie van 72,9 miljoen kg P_2O_5 en 186,6 miljoen kg N. Hoeveel was dit in 2001 ? Hoeveel moet hiervan nu worden afgetrokken voor verliezen, gestopte bedrijven (zonder vergoeding), gestopt ten gevolge van het stopzettingsdecreet, ambtshalve verminderingen van de nutriëntenhaltel enzovoort ?

De heer Dirk Struyf verwijst voor het antwoord op deze vraag naar de toelichting die reeds door de minister werd gegeven (zie punt II.4. van dit verslag, pagina 13). In 2001 bedroeg de reële productie (netto productie) ongeveer 69 miljoen kg P_2O_5 en 179 miljoen kg N (cfr. Voortgangsrapport Mestbank 2002, tabel 5). De dierlijke productie berekend volgens de superheffingregels voor nutriëntenhaltel bedroeg in totaal ongeveer 76 miljoen kg P_2O_5 en 185 miljoen kg N.

De toegekende nutriëntenhaltel moet volgens de heer Struyf vooral met deze laatste productiecijfers vergeleken worden, aangezien destijds werd overeengekomen dat maatregelen zoals fosfaatarme voeders niet mogen leiden tot het houden van meer dieren.

Het tweede deel van de vraag kan door de Mestbank niet beantwoord worden : het is niet duidelijk

wat bedoeld wordt met het in mindering brengen van verliezen, gestopte bedrijven (zonder vergoeding), gestopt ten gevolge van het stopzettingsdecreet, ambtshalve verminderingen van de nutriëntenhalte ... Indien hiermee bedoeld wordt hoe de verdere evolutie is van de productie na 2001, dan moeten hierbij een aantal kanttekeningen gemaakt worden.

Het is de spreker niet duidelijk wat met verliezen wordt bedoeld en hoe die in rekening moeten worden gebracht.

Wat de gestopte bedrijven betreft : van een inrichting waarvan de huidige exploitant meldt dat hij gestopt is, kan niet onmiddellijk met zekerheid gesteld worden, dat er ook in de toekomst geen dierlijke productie meer zal zijn. De milieuvergunning en de nutriëntenhalte vervallen pas na 2 jaar volledige inactiviteit. Een belangrijk aantal aangifteplichtigen stapt bovendien vanuit aangifteplicht over naar 'kleine inrichting' (minder dan 300 kg productie en minder dan 2 ha). Vermits er nog steeds een beperkte productie is, vervalt de milieuvergunning niet.

Over het stopzettingsdecreet kan informatie worden opgevraagd bij de ALT (Administratie Land- en Tuinbouw). Dit is echter pas relevant vanaf het productiejaar 2002 en de gegevens over dat productiejaar zijn pas half 2003 beschikbaar, zodat een eventueel effect pas dan zichtbaar zal zijn.

De heer Struyf ziet ook geen rechtstreeks verband met de ambtshalve verminderingen van de nutriëntenhalte. Deze hebben geen rechtstreeks verband met de reële productie in een bepaald jaar.

De spreker verwijst verder naar het antwoord op vraag 2 in de commissievergadering van 4 juli 2002.

2. *Wat is nu de juiste stand van zaken in verband met het stopzettingsdecreet (decreet van 9 maart 2001 tot regeling van de vrijwillige, volledige en definitieve stopzetting van de productie van alle dierlijke mest) ? Hoeveel bedrijven hadden ingeschreven in de 1e fase (25 miljoen euro), hoeveel kwamen in aanmerking en met welke nutriëntenhalte ? Hoeveel van deze bedrijven zijn hierna nu echt gestopt, met welke nutriëntenhalte en in welk jaar ? Van hoeveel bedrijven (1e fase) wordt verwacht dat ze nog zullen stoppen en met welke nutriëntenhalte ? Aangaande de 2e fase van het stopzettingsdecreet : hoeveel bedrijven en met welke nutriëntenhalte werden overgenomen van de 1e fase (boven de eerste schijf van 25 miljoen*

euro) ? Hoeveel nieuwe bedrijven en met welke nutriëntenhalte hebben reeds ingeschreven ?

De heer Dirk Struyf verwijst naar punt 11.5.6 van het voortgangsrapport 2002 (gegevens medegegeeld door ALT). Meer recente gegevens moeten opgevraagd worden bij deze administratie.

Volledigheidshalve moet vermeld worden dat de afdeling Mestbank van de Vlaamse Landmaatschappij in de stopzettingsdossiers slechts adviseerend optreedt in de vorm van het doorgeven van informatie aan de Administratie Land- en Tuinbouw, waarna de ALT een voorstel formuleert aan de aanvrager. Deze beslist of hij akkoord gaat met de voorgestelde stopzettingsvergoeding. Na de vaststelling van de volledige stopzetting door de ALT (dit kan geruime tijd na het akkoord van de betrokkene zijn) wordt de Mestbank geïnformeerd dat de desbetreffende inrichting is stopgezet. Pas op dat moment kan er vanuit de Mestbank actie ondernomen worden inzake de aanpassing van de nutriëntenhalte.

Uit de eerste gegevens blijkt dat de tweede inschrijvingsperiode heel wat minder succes kende dan de eerste. De tweede fase is in juli 2002 gestart. Er is nog een belangrijk tijdsverschil tussen de aanvraag en het moment van de werkelijke stopzetting van het bedrijf. Pas na de werkelijke stopzetting krijgt men een duidelijk zicht op het effect van die maatregelen. De eerste stopzettingen op het terrein zijn in 2002 begonnen, maar de effecten daarvan moeten nog verwerkt worden.

Op vraag van de Patrick Lachaert, preciseert mevrouw Hilde Vandendriessche, kabinetsmedewerkster van de minister, dat de eerder toegelichte tabel van de minister de productie jaren 2001 en 2002 betreft, maar dat de effecten van de afbouw zich pas in 2002 en 2003 zullen laten gevoelen. De heer Lachaert vraagt of er al een concreet zicht is op de effecten van de eerste fase. Volgens mevrouw Vandendriessche gaat het in een ruwe schatting om 1,2 miljoen kilogram P₂O₅ per schijf van 25 miljoen euro.

Volgens de heer Struyf kunnen bij stopzetting verschillende cijfers in rekening worden gebracht. Uiteindelijk wordt de landbouwer echter betaald voor het laagste cijfer van de milieuvergunning, de meest recente aangifte en de nutriëntenhalte. Het effect op de milieuvergunning kan bijvoorbeeld hoger zijn dan het aantal varkens dat uitbetaald wordt, en hetzelfde kan verwacht worden voor de nutriëntenhalte.

De heer Jef Van Looy vraagt of wat aan de veehouder uitbetaald wordt dan nog lager kan zijn dan de nutriëntenhalte. Is de nutriëntenhalte een maximum? Minister Vera Dua antwoordt dat het principe is dat betaald wordt voor de dierplaatsen die bezet zijn, maar dat de milieuvergunning wel wordt ingetrokken. Het is mogelijk dat er meer dieren vergund zijn dan er ingevuld zijn. De heer Struyf geeft het voorbeeld van een veehouder die een vergunning heeft voor 1000 varkens en een nutriëntenhalte voor 800 varkens, maar in zijn laatste productiejaar nog slechts 500 varkens had. De uitbetaling wordt dan beperkt tot het laagste getal. Er verdwijnen effectief 500 varkens.

3a. Aangaande de 2.531 (of 2.549) bezwaren bij de minister : hoeveel bezwaren zijn nu afgehandeld en hoeveel van die bezwaren zijn geheel en hoeveel gedeeltelijk ingevuld ?

Het totale aantal bezwaren ingediend bij de minister bedraagt op dit moment 2.553 dossiers (situatie 28 oktober 2002). Hierbij moet opgemerkt worden dat een aantal bezwaren die oorspronkelijk bij de minister ingediend werden, toch door de Mestbank konden worden behandeld ingevolge de decreetswijziging van 8 december 2000 (zie ook voortgangsrapport onder punt 11.3.2.2). Deze zijn niet inbegrepen in de 2.553 dossiers.

Op enkele recente bezwaren na, zijn alle bezwaren afgehandeld. Hiervan moet nog een beperkt aantal de komende dagen overgemaakt worden aan de betrokken landbouwers. Meer dan 97 % heeft een antwoord op zijn verzoekschrift gekregen.

De definitieve resultaten (aantal gegrond/ongegrond, extra toegekende nutriëntenhalte) zijn nog niet bekend. Deze zullen pas ten vroegste beschikbaar zijn een 14tal dagen na verzending van de afgewerkte dossiers. De redenen hiervoor zijn enerzijds van technische aard en anderzijds een gevolg van de benodigde analysetijd. De basisgegevens in de databank die speciaal voor statistische verwerking en analyse van Mestbankgegevens binnen de VLM is opgezet, kunnen slechts wekelijks geactualiseerd worden. Wegens de massa gegevens die te verwerken zijn, kan dit alleen in het weekend. Na actualisatie van de basisgegevens, vergt de voorbereiding en afwerking van detailanalyses zoals gevraagd in deze vragen minstens 5 tot 10 werkdagen.

Zoals reeds eerder vermeld in de commissievergadering van 4 juli 2002 (zie antwoord op vraag 7) is het volgens de heer Struyf onmogelijk om eenduidig vast te stellen, wat de gewenste nutriëntenhalte

is van de verzoeker : enerzijds omdat de meeste verzoekers dit niet echt vermelden en anderzijds omdat hun wens niet steeds kan toegestaan worden (omdat ze bijvoorbeeld een hogere nutriëntenhalte vragen dan waarvoor ze over een geldige vergunning beschikken). Het is bijgevolg onmogelijk om het aantal gegronde bezwaren op te splitsen in geheel of gedeeltelijk gegrond.

Algemeen principe is dat indien een verzoekschrift gegrond wordt verklaard, de nutriëntenhalte vervolgens herberekend wordt overeenkomstig de regels die in het besluit van de Vlaamse regering inzake de nutriëntenhalte zijn vastgelegd.

3b. Wat is de werkelijke netto P₂O₅- en N- productie voor de productie jaren 2000 en 2001, evenals de initieel toegekende nutriëntenhalte van deze bezwaren ?

De initieel toegekende nutriëntenhalte aan de inrichtingen die een bezwaar bij de minister hebben ingediend, bedroeg 7,8 miljoen kg P₂O₅ en 18,9 miljoen kg N (2.553 bezwaren, met betrekking tot in totaal 2.533 inrichtingen).

Hierbij moet uitdrukkelijk opgemerkt worden dat de initieel toegekende nutriëntenhalte in realiteit lager is dan de nutriëntenhalte waarop de betrokkenen “automatisch” recht hebben. Heel wat correcties worden toegepast. De drie belangrijkste zijn :

- de wijziging van de uitscheidingsnormen voor “zeugen exclusief biggen” en voor sommige pluimveesoorten. Voor meer informatie hierover wordt verwezen naar het voortgangsrapport onder punt 11.5.3 ;
- in geval er meerder exploitanten zijn op één inrichting, dan werd de nutriëntenhalte toegekend aan de vergunninghouder ; bij de initiële toekenning werd geen nutriëntenhalte toegekend aan de andere aangifteplichtigen. Hierdoor is het mogelijk dat bepaalde aangifteplichtigen die bezwaar hebben ingediend wel een dierlijke productie hebben doch zelf in eerste instantie geen nutriëntenhalte gekregen hebben. Via een herverdeling kon de nutriëntenhalte vervolgens onder de betrokkenen in onderling akkoord verdeeld worden (zie ook voortgangsrapport punt 11.5.1) ;
- fouten bij de automatisch toekenning van de nutriëntenhalte.

Conclusie hierbij is in feite dat de initieel toegekende nutriëntenhalte geen goede vergelijkingsbasis is met de aangegeven dierlijke productie omdat de werkelijke nutriëntenhalte (zonder rekening te houden met de effecten van de bezwaarprocedure) in een aantal gevallen aanzienlijk hoger is dan de eerste automatische berekening.

De netto dierlijke productie voor 2001 bedroeg voor deze verzoekers 8,3 miljoen kg P_2O_5 en 21,2 miljoen kg N. De dierlijke productie berekend volgens de superheffingregels voor nutriëntenhalte bedroeg voor deze verzoekers in totaal bijna 9,3 miljoen kg P_2O_5 en 22 miljoen kg N.

3c. zelfde vraag als 3 b. maar dan voor de tot hiertoe afgehandelde bezwaren.

Vermits ondertussen bijna alle bezwaren afgehandeld zijn, is er geen relevant verschil met het antwoord vermeld onder punt b). Er werden geen aparte berekeningen voor gemaakt.

3d. zelfde vraag als 3b. maar dan voor de inrichtingen waarbij aan het bezwaar gedeeltelijk of geheel is tegemoet gekomen evenals de toegekende bijkomende nutriëntenhalte.

Vermits er geen onderscheid kan gemaakt worden tussen geheel en gedeeltelijk gegrond, kan deze specifieke vraag niet worden beantwoord.

De tot op heden toegekende nutriëntenhalte (situatie 28 oktober 2002) aan de verzoekers van de 2.553 bezwaren bij de minister bedraagt 8,8 miljoen kg P_2O_5 en 21,2 miljoen kg N.

In dit cijfer is rekening gehouden met alle verhogingen en correcties van de nutriëntenhaltes. Volgende elementen hebben meegespeeld in de verhoging: correctie uitscheidingsnormen, doorgevoerde herverdelingen en gegrond verklaarde verzoekschriften bij de Mestbank.

In enkele gevallen is er na de bezwaarprocedure bij de minister een verlaging van de nutriëntenhalte doorgevoerd wegens een te lage vergunde productie. De verhogingen zijn dus niet uitsluitend het gevolg van de bezwaarbehandeling bij de minister.

Een gedetailleerde analyse van de specifieke effecten van de bezwaarprocedure bij de minister is nog niet mogelijk. In het voortgangsrapport is wel reeds een eerste partiële analyse ervan weergegeven onder punt 11.4.

Belangrijke opmerking: deze berekeningen zijn gemaakt op het niveau van de entiteit (aangifteplichtige). Het is mogelijk dat voor de dossiers waar er meerdere exploitanten op één inrichting zijn, het resultaat in de praktijk anders is. Dit is mogelijk wanneer bijvoorbeeld de bezwaarindieners de dieren houdt en de nutriëntenhalte aan een andere exploitant werd toegekend. Binnen het beschikbare tijdsbestek kon bij de analyse hiermee geen rekening gehouden worden.

Mevrouw Isabel Vertriest verwijst naar de tabel over de globale situatie van de nutriëntenhalte en stelt vast dat er slechts een verschil is van 5 miljoen kg P_2O_5 tussen de initiële nutriëntenhalte en de nutriëntenhalte na beroep. Voor stikstof is dat 12 miljoen kilogram. Minister Vera Dua antwoordt dat er inderdaad een verhouding is van ongeveer één eenheid fosfaat voor drie eenheden stikstof.

De heer Jef Van Looy verwijst naar het eerder genoemde cijfer van 1,2 miljoen kg P_2O_5 (extra nutriëntentoekenning na beroepsprocedure). Blijkbaar is dat getal dus maar een deel van het extra toegekende cijfer. Het gaat bovendien slechts over een goed procent van de totale toegekende nutriëntenhalte na beroep (1,2 miljoen kg tegenover 89 miljoen kg P_2O_5).

De heer Dirk Struyf van de Mestbank benadrukt dat het cijfer van 89 miljoen kilogram fosfaat de eindbalans is van de halten. Alle genoemde correcties zijn daarin begrepen. Mevrouw Hilde Vandendriessche, kabinetsmedewerker, preciseert dat het cijfer van 1,2 miljoen kilogram verwijst naar de wijzigingen die tussen begin mei en 25 oktober 2002 zijn aangebracht na beroep bij de minister. De initiële nutriëntenhalte in de tabel is de nutriëntenhalte die oorspronkelijk werd toegekend door de Mestbank. Daartegen kon in beroep worden gegaan bij de Mestbank en die heeft heel wat bezwaren zelf kunnen afhandelen.

Minister Vera Dua besluit daaruit dat de beroepsprocedure niettemin zinvol is geweest. Niet iedere veehouder die een verhoging wilde, heeft die ook gekregen. Er moest rekening worden gehouden met de decretale bepalingen.

De heer Struyf laat opmerken dat in hoofdstuk 11 van het Voortgangsrapport duidelijk aangegeven wordt welke maatregelen welk effect hebben gehad op de nutriëntenhalte (gegevens tot augustus 2002). Na het volledige verloop van de bezwaarprocedure werd er aan de 2.553 bedrijven die een bezwaar hadden ingediend, een nutriëntenhalte van 8,8 miljoen kilogram fosfaat en van 21,2 mil-

joen kilogram stikstof toegekend. Dat cijfer moet vergeleken worden met de 9,3 miljoen kilogram fosfaat en de 22 miljoen kilogram stikstof die ze geproduceerd hadden. De productie lag dus nog altijd hoger dan de uiteindelijk toegekende nutriëntenhalte.

De heer Van Looy besluit dat er dus een evolutie is van 84 naar 89 miljoen kg toegekende nutriëntenhalte. De reële productie verandert echter niet, die zou eventueel nog dalen. Een deel van wat geproduceerd wordt, mag eigenlijk niet meer geproduceerd worden. Het lid verwijst naar de uitspraak van mevrouw Vertriest die stelt dat ieder procent belangrijk is. Hij stelt echter vast dat er niets verandert aan de productie, wel aan de theoretisch toegekende nutriëntenhalte. Mevrouw Isabel Vertriest repliceert dat de productie nog altijd te hoog is in vergelijking met de afgesproken standstill. De heer Van Looy repliceert dat men er oorspronkelijk vanuit ging dat er 89 miljoen kilogram P_2O_5 zou geproduceerd worden.

De heer Dirk Struyf van de Mestbank gaat ervan uit dat alleen de 89 en de 76 miljoen kilogram P_2O_5 – de nutriëntenhalte na beroep en de productie berekend volgens de regels voor de superheffing – met elkaar kunnen vergeleken worden. Mevrouw Vandendriessche sluit zich hierbij aan en verwijst naar het uitgangspunt dat de vermindering door de aanpak aan de bron (onder meer door fosfaatarme voeders) niet kan ingevuld worden met nieuwe dieren. Dat is juist het principe van de aanpak aan de bron.

4. *Hoeveel inrichtingen hebben, na een bezwaar bij de minister, een nutriëntenhalte gelijk aan 0 gekregen en wat was hun reële productie P_2O_5 en N in 2000 en 2001 ?*

Vermits nog niet alle ministeriele beslissingen verwerkt en geanalyseerd zijn, kan hier nog geen sluitend antwoord op worden gegeven. Op vraag van de heer Patrick Lachaert verduidelijkt de heer Dirk Struyf dat in januari 2003 deze informatie wel beschikbaar kan zijn.

Wel kon een inschatting worden gemaakt van het aantal verzoekers die bezwaar hebben ingediend bij de minister en waarbij tot en met de laatste verwerkte beslissing (dit kan een herziening bij de Mestbank zijn) geen nutriëntenhalte werd toegekend.

Het betreft 397 bezwaren (op 2.553) met een totale netto-productie in 2001 van ongeveer 424.000 kg P_2O_5 en 1,08 miljoen kg N. De dierlijke productie

(in 2001) berekend volgens de superheffingregels voor nutriëntenhalte bedraagt voor deze verzoekers in totaal bijna 450.000 kg P_2O_5 en 1,11 miljoen kg N (gegevens verwerkt tot 28 oktober 2002). Na verwerking van de laatste beslissingen van de minister zal dit aantal en de bijhorende productie mogelijk iets lager zijn, omdat een aantal inrichtingen toch een halte krijgen toegekend. Een belangrijke opmerking is dat deze berekeningen zijn gemaakt op het niveau van de entiteit (aangifteplichtige).

Anderzijds is via een andere analysetechniek (op inrichtingsniveau) vastgesteld dat aan minstens 442 inrichtingen geen nutriëntenhalte is toegekend. De dierlijke productie in 2001 berekend volgens de superheffingregels voor nutriëntenhalte bedraagt voor deze inrichtingen in totaal 588.000 kg P_2O_5 en 1,48 miljoen kg N. Hieruit volgt dat een aantal aangifteplichtigen zonder nutriëntenhalte geen bezwaar hebben ingediend bij de minister. De reden hiervoor is op dit moment niet gekend.

5. *Hoeveel bezwaren bij de minister hebben betrekking op een slapende vergunning? Over hoeveel nutriëntenhalte gaat hun bezwaar, wat is hun initieel toegekende nutriëntenhalte en hun werkelijke productie P_2O_5 en N in 2000 en 2001 ?*

Op deze vraag kan door de Mestbank geen antwoord gegeven worden. Het begrip “slapende vergunning” is geen gedefinieerd begrip. Vanaf wanneer moet een vergunning als “slappend” aanzien worden? Wellicht vanaf een productie die lager is dan een bepaalde percentage van de vergunning. Dit percentage is niet eenduidig vast te stellen.

Vermits bovendien nog niet voor alle inrichtingen de ‘vergunde productie’ exact berekend is, kan zelfs indien een bepaald percentage vooropgesteld zou worden, het antwoord op deze vraag niet automatisch berekend worden. Op basis van de stalcapaciteit die de landbouwers aangeven, kan wel een vergunde productie worden geschat van 115 miljoen kilogram P_2O_5 en 265 miljoen kilogram N. Daarbij wordt echter uitgegaan van de veronderstelling dat de stalcapaciteit overeenkomt met de milieuvergunning.

In principe zou bij een correct vergunde inrichting het aantal standplaatsen overeen moeten komen met de vergunde stalcapaciteit, zodat de verhouding gemiddelde veebezetting/ aantal standplaatsen gemiddeld gesproken ook kan gelden voor het percentage van de milieuvergunning dat is ingevuld.

Voor pluimvee schommelde de gemiddelde bezettingsgraad (verhouding veebezetting/standplaatsen) de voorbije jaren tussen de 70 en 73 percent, voor rundvee schommelt dit tussen 69 en 71 percent en voor varkens schommelt de gemiddelde bezettingsgraad tussen de 75 en 78 percent. In deze berekening worden alle dieren samengeteld alsof er één fictief landbouwbedrijf is in geheel Vlaanderen. In praktijk zijn er tussen de individuele bedrijven uiteraard zeer grote verschillen in bezettingsgraad. Er zijn ook verschillen merkbaar tussen de verschillende provincies.

6. *Hoeveel inrichtingen die geen bezwaar hebben ingediend bij de minister hebben in 2000 en 2001 hun nutriëntenthalte overschreden en met hoeveel kg P₂O₅ en N ?*

Vermits de resultaten van de bezwaren bij de minister nog niet volledig verwerkt zijn, kan nog geen exact cijfer hiervan gegeven worden.

Het aantal inrichtingen dat geen bezwaar heeft ingediend bij de minister en toch de nutriëntenthalte heeft overschreden, is op basis van eerste analyses vrij groot. In het productiejaar 2000, hebben 5.724 inrichtingen de hun toegekende nutriëntenthalte overschreden voor in totaal 3 miljoen kg P₂O₅ en 6,3 miljoen kg N (productie berekend volgens de regels van de superheffing nutriëntenthalte en op basis van gegevens geactualiseerd tot 28 oktober 2002).

Voor het productiejaar 2001 is het aantal inrichtingen dat de toegekende nutriëntenthalte overschreden heeft gedaald tot 4.775 voor in totaal 2,46 miljoen kg P₂O₅ en 5,2 miljoen kg N (eveneens productie berekend volgens regels superheffing en op basis van gegevens tot 28 oktober 2002).

Daarnaast is vastgesteld dat een 1.000 tal inrichtingen die bezwaar hebben ingediend bij de Mestbank hun nutriëntenthalte in 2001 niet overschreden hebben. De meerderheid van de bezwaarindieners heeft dus de nutriëntenthalte gerespecteerd.

Uit deze berekening blijkt verder dat ruim 3.200 inrichtingen die geen bezwaar hebben ingediend bij de minister hun nutriëntenthalte hebben overschreden.

7. *Kan de tabel meegedeeld bij vraag 6 (opdeling bedrijven in grootteklassen met de bijhorende nutriëntenthalte) aangevuld worden met de reële producties aan kg P₂O₅ en kg N en dit zowel voor het productiejaar 2000 als voor 2001 ?*

De noodzakelijke aanpassingen aan de basisstatistieken om dit overzicht te kunnen geven zijn nog niet afgerond. Er kunnen nog geen cijfers ter beschikking gesteld worden.

8. *Kan van de reeds afgehandelde bezwaren bij de minister een overzicht gegeven worden van de redenen waarom een aanpassing van de nutriëntenthalte gevraagd werd ? Deze redenen kunnen onder meer zijn : de bouw van nieuwe stal(len), de renovatie van stal(len), een recent gewijzigde vergunning, de varkenspest, andere dierziekten, ziekte bedrijfsleider of meewerkende echtgenoot, ongeval in het gezin, enzovoort. Eventueel kunnen er meerdere redenen zijn per bezwaar.*

De heer Dirk Struyf verwijst naar de informatie opgenomen in het Voortgangsrapport onder punt 11.4 : tabel 45 bevat de redenen van gegrondheid bij de door de minister gegrond verklaarde bezwaarschriften. Een verdere detaillering van de redenen is niet mogelijk, omdat deze gegevens niet verder uitgesplitst worden in de databank van de Mestbank. Belangrijke redenen waren : het “beschikken over een milieuvergunning”, “geen of een lagere productie wegens overmacht of toeval”, “foutieve gegevens bij de initiële bepaling van de nutriëntenthalte” en “een eerste installatie”.

De heer Patrick Lachaert vraagt meer informatie over de criteria die werden gehanteerd bij de redenen “beschikt over een milieuvergunning” en “overmacht” om een bezwaarschrift gegrond te verklaren.

De heer Dirk Struyf antwoordt dat op basis van de databank van de Mestbank werd geoordeeld of de betrokken inrichtingen al dan niet over een milieuvergunning beschikten. De databank van de Mestbank is vrij volledig, maar toch ontbreken de gegevens van een aantal vergunningen. Het gaat dan om vergunningen die werden verleend door de gemeenten en provincies en niet doorgegeven aan de Mestbank. Indien de betrokkenen kunnen aantonen dat ze over een vergunning beschikken, wordt dit als gegronde reden aanvaard.

Minister Vera Dua bevestigt dat er vooral gegevens ontbreken over klasse 2-vergunningen verleend door de gemeenten. Het op punt stellen van de databank is een belangrijk project van de Mestbank.

De heer Dirk Struyf antwoordt verder dat er juridische criteria bestaan om te beoordelen of er al dan niet sprake is van overmacht of toeval. Voorbeelden zijn ziekte van de bedrijfsleider of van de meewerkende echtgenoot. Ook dierziekten die een

effect hadden op de productie worden in aanmerking genomen.

De heer Patrick Lachaert preciseert dat overmacht in de rechtspraak wordt omschreven als aangelegenheden die niet door 's mensens toedoen zijn veroorzaakt en die de uitvoering van de verplichting onmogelijk maken. Het lid vraagt of een weigering van de bank om kredieten toe te staan wegens de economische situatie in de sector door de Mestbank ook als overmacht werd aanvaard. De heer Dirk Struyf antwoordt dat de globale economische context niet als overmacht wordt bestempeld. Over de interpretatie van de begrippen overmacht en toeval werd trouwens overleg gepleegd met de juristen die de dossiers van het Vlaamse Gewest voor de Raad van State behandelen.

De heer Patrick Lachaert merkt op dat de dioxinecrisis en de nasleep daarvan in de voedingssector en afgeleide sectoren door de burgerlijke rechtbanken als overmacht werd aanvaard. Minister Vera Dua repliceert dat het bij de vaststelling van de nutriëntenhalte om de referentie jaren 1995, 1996 en 1997 gaat. Op aanraden van juristen worden bedrijfseigen keuzes niet als overmacht beschouwd. Een voorbeeld van een bedrijfseigen keuze is het verminderen van het aantal dieren omdat de prijs van het varkensvlees is gedaald.

9. Hoeveel inrichtingen en hoeveel kg P₂O₅ en kg N zijn reeds van producent veranderd sinds de toekenning van de nutriëntenhalte en dit per diercategorie en per provincie (aanpassing eerdere vraag 14) ?

De heer Dirk Struyf verwijst naar punt 11.5.5 van het voortgangsrapport. Er is nog geen opsplitsing gemaakt per provincie omdat deze gegevens nog niet verwerkt werden in de databank.

Een opsplitsing per diercategorie is weinig zinvol omdat een groot aantal inrichtingen meerdere diersoorten hebben.

10. Op hoeveel kg P₂O₅ en kg N wordt de vergunde productie in het Vlaamse Gewest geraamd indien deze berekend wordt met de huidige uitscheidingsnormen (eventueel ook aangepast aan voederconvenant, enzovoort) en indien ze berekend wordt met de oude uitscheidingsnormen (1999) ? Was dit laatste cijfer niet de basis om aan de landbouwers (en de pers) uit te leggen hoe groot het mestoverschot in Vlaanderen wel was ? Welke cijfers werden toen gebruikt in verband met de totale (geraamde) productie, afzet op gronden, export, aanpak aan de bron, enzovoort ? Kunnen deze cijfers geactualiseerd worden met de huidige

uitscheidingsnormen en ook vertrekkend van de huidige reële netto productie (aanpassing eerdere vraag 15) ?

Vermits de basisgegevens (het aantal vergunde dieren) op dit moment nog niet beschikbaar zijn voor het hele gewest, is het niet mogelijk om de vergunde productie exact te bepalen. Op basis van de stalcapaciteit die de landbouwers aangeven, kan wel een vergunde productie worden geschat van 115 miljoen kilogram P₂O₅ en 265 miljoen kilogram N (cfr. supra).

Aanvullend moet hierbij volgens de heer Dirk Struyf van de Mestbank vermeld worden dat de “werkelijke vergunde productie” niet mag verward worden met het begrip “vergunde productie” zoals het gedefinieerd is in artikel 33 van het mestdecreet. Dit laatste geeft alleen de evolutie van de milieuvergunningen sinds 1993 weer ten opzichte van een vast ijkpunt. Op basis van dat ijkpunt zou er momenteel ongeveer 80 miljoen kg P₂O₅ vergund zijn.

Vermits het vaste ijkpunt (landbouwtelling mei 1992) geen enkele relatie heeft met de op dat moment werkelijk vergunde productie (aantal vergunde dieren x een bepaalde norm) geeft het eindresultaat geen beeld van de “werkelijke vergunde productie”. De spreker verwijst ook naar het voortgangsrapport onder punt 12.3.1 en 12.3.2.

Deze cijfers (geraamde vergunde productie) werden niet gebruikt bij de verantwoording van het driesporenbeleid. Daarin werd uitgegaan van inschattingen van de bruto productie op basis van de op dat moment aanwezige veestapel. In het voortgangsrapport (punt 4) zijn een aantal scenario's becijferd waarin met de gewijzigde situatie rekening gehouden wordt.

De heer Jef Van Looy merkt op dat 80 miljoen kilogram P₂O₅ het enige cijfer is dat tot op heden aan het lid werd meegedeeld. In de nu meegedeelde cijfers is dan plotseling sprake van 115 miljoen kg P₂O₅.

De heer Dirk Struyf herhaalt dat het laatste cijfer geen exact gegeven betreft, maar een schatting gebaseerd op de aangegeven stalcapaciteit. De Mestbank gaat er bij die schatting wel van uit dat de veehouders alleen maar stallen gebruiken waarvoor ze een vergunning hebben. Sommige landbouwers gebruiken een stal die groter is dan overeenstemt met hun vergunning, maar anderen werken dan weer met een stal die kleiner is dan de vergunning. Na afloop van het project om de vergunning

gendatabank op punt te stellen, kan de vergunde productie op een meer exacte manier worden bepaald.

De heer Erik Matthijs, verslaggever, voegt aan het verslag toe dat de voorzitter meermaals bij de minister heeft aangedrongen op een volledig antwoord op de technische vragen die door leden van de commissie tijdig en schriftelijk werden gesteld. In de vergadering van 12 december 2002 werd door de heer Dirk Struyf van de Mestbank, namens de minister, slechts een beperkt antwoord gegeven op deze vragen. Meerdere vragen of delen van vragen werden niet beantwoord. Zoals in juni 2002 werd daarbij door de Mestbank meermaals verwezen naar tijdsgebrek en het nog ontbreken van verwerkte gegevens van het productiejaar 2001. De verslaggever verwacht van de minister toch nog een volledig schriftelijk antwoord op alle gestelde vragen. Die zijn bruikbaar wanneer op het einde van de maand januari 2003 de resolutie omgezet wordt in wetteksten.

IV. WIJZIGING VAN DE TEKST

De commissie besprak in de vergaderingen van 12 en 19 december 2002 de wijziging van het voorstel van resolutie. De ingediende amendementen zijn gepubliceerd in *Parl. St. VI. Parl. 2001-2002*, nrs. 1186/2 en 3.

IV.1. Eerste voorstellen tot wijziging van de tekst

Amendement nr. 1 werd op 12 december 2002 ingediend door de heren *Frans Wymeersch en Jean Geraerts* en mevrouw *Marleen Van den Eynde* en strekt ertoe de tweede streep te vervangen (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002*, nr. 1186/2). De indieners van het amendement stellen voor de Vlaamse regering te vragen het MAP2bis zo aan te passen dat :

- 1° de nutriëntenhalte herberekend wordt op basis van de referentie jaren 1995, 1996, 1997, 1998, 1999 en 2000 ;
- 2° het begrip “bestaande veeteeltinrichting” gedefinieerd wordt met verwijzing naar een mestbankaangifte sinds 1999 ;
- 3° de invoering van de superheffing met één jaar wordt uitgesteld.

In de volgende vergadering licht de heer *Frans Wymeersch* nog twee subamendementen op amendement nr. 1 toe. Amendement nr. 6 van de heer

Frans Wymeersch is een subamendement dat ertoe strekt in de door amendement nr. 1 voorgestelde tekst 1° schrappen (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002*, nr. 1186/3).

Amendement nr. 7 is een subamendement voorgesteld door de heer *Frans Wymeersch*, mevrouw *Marleen Van den Eynde* en de heer *Jean Geraerts* dat ertoe strekt aan de bij amendement nr. 1 voorgestelde tekst, een streep toe te voegen. Daarin wordt de Vlaamse regering gevraagd de procedurekosten gemaakt door de landbouwers bij de beroepsprocedure bij de Raad van State, integraal terug te betalen. De heer *Wymeersch* stelt dat vele landbouwers beroep tegen de beslissing van de minister hebben aangetekend bij de Raad van State. De mogelijkheid daartoe werd vermeld in de brief waarin de minister de beslissing meedeelde aan de landbouwers. Later heeft de Raad van State zich echter onbevoegd verklaard. In het kader van behoorlijk bestuur is het volgens de indieners van het amendement logisch dat de regering de gemaakte procedurekosten terugbetaalt.

De amendementen nrs. 2, 3 en 4 van de heren *Jef Van Looy*, *Jos De Meyer*, *Erik Matthijs* en *Jan Verfaillie* werden op 12 december 2002 ingediend (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002*, nr. 1186/2). De heer *Jef Van Looy* benadrukt dat het om een voorstel van resolutie gaat waarin aanbevelingen aan de regering worden gedaan. Deze opmerking is belangrijk omdat later een decreetswijziging moet volgen waarin de bepalingen op punt worden gesteld.

Amendement nr. 2 van de heren *Van Looy*, *De Meyer*, *Matthijs* en *Verfaillie* strekt ertoe de tweede streep te vervangen. In de voorgestelde tekst wordt de Vlaamse regering gevraagd het MAP2bis zo aan te passen dat voor de berekening van de nutriëntenhalte het productiejaar 2000 wordt toegevoegd aan de productie jaren 1995, 1996 en 1997. De heer *Van Looy* merkt op dat het misschien logisch zou lijken om ook de jaren 1998 en 1999 erbij te nemen, zodat er een sluitend geheel van referentie jaren ontstaat. 1999 is echter het jaar van de dioxinecrisis, zodat het toevoegen van dat jaar aan de referentieperiode geen oplossing biedt. Het toevoegen van het jaar 2000 biedt het voordeel dat in dat jaar de nieuwe uitscheidingsnormen werden gehanteerd.

Amendement nr. 3 van dezelfde indieners strekt ertoe een nieuwe streep toe te voegen. Daarin wordt gevraagd het mestdecreet zo aan te passen dat producenten die tussen 1 januari 1995 en 1 januari 2000 hun bedrijf hebben omgevormd, gerenoveerd of (een) nieuwe stal(len) hebben gebouwd

en hiervoor de nodige bouw- en milieuvergunningen verkregen, een nutriëntenhalte wordt toegekend van 85 percent van de vergunde productie, tenzij de aangifte voor het productiejaar 2000 een hogere veebezetting aantoonde.

De heer *Van Looy* voegt hier later aan toe dat een berekening van het percentage op basis van het aantal dieren zijn voorkeur wegdraagt. Indien de mestproductie als basis wordt genomen, worden de veehouders die extra milieu-inspanningen hebben gedaan (vermindering van nutriënten) benadeeld.

Amendement nr. 4 van de heren *Van Looy*, *De Meyer*, *Matthijs* en *Verfaillie* strekt ertoe een volgende streep toe te voegen. Daarin wordt gevraagd het Mestdecreet zo aan te passen dat producenten die een aangifte niet of laattijdig hebben ingediend, hiervoor niet kunnen gestraft worden met een nutriëntenhalte nul, maar voor deze fout vallen onder de strafmaatregelen voorzien in het decreet.

De heer *Van Looy* voegt hieraan toe dat het onrechtvaardig is een veehouder geen nutriëntenhalte toe te kennen omdat zijn voorganger de fout heeft begaan geen of een laattijdige aangifte in te dienen. Het weigeren van een nutriëntenhalte staat volgens het lid gelijk met het faillissement van het bedrijf. Indien daarentegen de strafmaatregelen worden benut om de fout te sanctioneren, kan tenminste een normale nutriëntenhalte worden toegekend.

IV.2. Voorstel van de Mestbank

Na de ronddeling van de eerste amendementen in de commissievergadering van 12 december 2002, formuleert een vertegenwoordiger van de Mestbank, op vraag van minister *Vera Dua*, een eigen voorstel van de Mestbank om de problematiek van de nutriëntenhalte op te lossen.

De heer *Dirk Struyf* van de Mestbank stelt dat de voorgestelde oplossing gebaseerd is op de behandeling van de vele duizenden dossiers. Uit de cijfers blijkt dat de totale nutriëntenhalte beduidend hoger is dan wat de bedrijven nodig hebben. Het probleem is echter een verkeerde verdeling van de nutriëntenhalte. Bedrijven die gestopt zijn hebben nog steeds een nutriëntenhalte, bedrijven die nog in productie zijn of nog groeien hebben vaak een te lage nutriëntenhalte toegekend gekregen. Het is volgens de spreker in feite niet nodig om de totale toegekende nutriëntenhalte te verhogen, het volstaat die eerlijker te verdelen.

De heer *Struyf* verwijst naar de ingediende amendementen die ertoe strekken het productiejaar 2000 als referentiejaar in de berekening van de nutriëntenhalte te betrekken. Dat zal de problemen van een aantal bedrijven inderdaad oplossen, een groot aantal andere bedrijven zal na deze ingreep echter evenmin krijgen waar ze menen recht op te hebben. Zoals ook al door de minister werd gesteld, zou het in aanmerking nemen van om het even welk referentiejaar niet alle problemen oplossen. Een bijkomend referentiejaar zou trouwens tot gevolg hebben dat heel wat dossiers herbekeken moeten worden. Het zou opnieuw meerdere maanden duren vooraleer er een duidelijke verdeling en toekenning is.

Een aantal bedrijven die in een bepaald jaar aan het groeien waren, krijgen bij toepassing van dat jaar als referentiejaar nog niet de nutriëntenhalte die ze denken nodig te hebben. Als de referentiejaren 2000 of 2001 worden gehanteerd, worden bovendien die bedrijven beloond die hebben geanticipeerd op een versoepeling of niet toepassing van de regels. Het grootste deel van de bedrijven heeft zich echter aan de regels gehouden en heeft de bedrijfsvoering aangepast om de productie te verminderen tot onder de toegekende nutriëntenhalte, ook de meerderheid van de indieners van een bezwaarschrift heeft dat gedaan.

Algemeen blijkt uit de behandeling van de bezwaarschriften dat de grote meerderheid van de bedrijven de milieuvergunning die ze kregen van de bevoegde overheid volledig willen invullen. Bedrijven hebben daartoe vaak investeringen gedaan en vinden dat ze recht hebben op het aanwenden van de vergunning. Daarnaast is er een minderheid van de bedrijven die geen vergunning heeft of een uitbreiding van de vergunning wenst.

De heer *Struyf* van de Mestbank benadrukt dat de vergunde capaciteit een maximumcapaciteit is. Bij een correct werkend bedrijf ligt de gemiddelde veebezetting op een bepaald percentage van de vergunde capaciteit : de exploitant mag immers niet meer dieren hebben dan vergund. Volgens de berekeningen van de Mestbank ligt de productie gemiddeld op een percentage van 75 tot 80 procent van de vergunning.

De Mestbank stelt dan ook voor dat alle bedrijven de huidige nutriëntenhalte zouden behouden. Die inrichtingen die een lagere nutriëntenhalte hebben gekregen dan die overeenstemt met de vergunning, kunnen echter een aanvraag indienen om een hoger percentage toegekend te krijgen, bijvoorbeeld de gemiddelde veebezetting van 75 procent

van de milieuvergunning. Deze oplossing vermijdt discussies en verwijzingen naar moeilijke juridische begrippen zoals overmacht of toeval. Er is dan namelijk de milieuvergunning als objectieve en meest eerlijke basis.

Het volgen van deze piste zal volgens de spreker wellicht leiden tot het verhogen van de totale toegekende nutriëntenhalte. Daartegenover staat dat er momenteel miljoenen kilogram P_2O_5 als nutriëntenhalte toegewezen zijn aan bedrijven die vrijwillig gestopt zijn, dus los van het zogenaamde stopzettingsdecreet van 9 maart 2001. In de wetgeving staat nu dat die nutriëntenhalte na twee jaar vervalft. Om de verhoging van de nutriëntenhalte door optrekking van het percentage te compenseren, kan worden overwogen de nutriëntenhalte van bedrijven die stoppen onmiddellijk te laten vervalten. Op die manier zal de maatregel ruimschoots gecompenseerd worden. De Mestbank verwacht dat de totale toegekende nutriëntenhalte gelijk zal blijven of zelfs licht zal dalen.

In verband met de zogenaamde slapende vergunningen, laat de heer Struyf opmerken dat door de procedure van de herziening van de nutriëntenhalte en de versoepeling die eerder werd doorgevoerd, reeds een deel van de slapende vergunningen werd geactiveerd. Andere vergunningen worden niet meer gebruikt. De spreker gaat ervan uit dat het voorstel van de Mestbank daar niet veel verandering zal in brengen. Voor de praktische uitwerking is de voorwaarde belangrijk dat bedrijven bij de aanvraag tot herziening hun milieuvergunning kunnen voorleggen.

De heer Struyf stelt verder dat dit voorstel geen oplossing biedt voor de bedrijven die geen nutriëntenhalte kregen omdat ze niet vergund zijn.

Minister *Vera Dua* benadrukt dat – indien dit voorstel wordt gevolgd – het optrekken van de nutriëntenhalte beperkt moet blijven tot 75 procent van de milieuvergunning, de gemiddelde veebezetting.

De heer *Patrick Lachaert* vraagt hoe het percentage kan bepaald worden als de Mestbank de milieuvergunning niet kent. Minister *Vera Dua* vindt het juist een positief element van het voorstel dat de aanvrager moet kunnen aantonen wat de vergunning inhoudt. Zo kan de Mestbank de databank over de vergunde productie verder aanvullen. De heer *Lachaert* begrijpt dat de maatregel ook de inventarisatie van de vergunningen mogelijk maakt.

De heer *Jef Van Looy* vraagt een uitgewerkt voorstel van de Mestbank op papier. Het lid erkent dat

het toevoegen van het productiejaar 2000 aan de referentiejaar inderdaad niet alle problemen oplost. Zoals hij in een vorige vergadering heeft opgemerkt, is dit nadelig voor de veehouders die de regels van het decreet gevolgd hebben. Daarom wordt in amendement nr. 3 van de heer Van Looy en mede-indieners voorgesteld een aanbeveling toe te voegen waarin staat dat producenten die tussen 1 januari 1995 en 1 januari 2000 hun bedrijf hebben omgevormd, gerenoveerd of (een) nieuwe stal(len) hebben gebouwd en hiervoor van de overheid de nodige bouw- en milieuvergunningen verkregen, een nutriëntenhalte wordt toegekend van 85% van de vergunde productie, tenzij de aangifte voor het productiejaar 2000 een hogere veebezetting aantoonst. Het lid verwijst in dit verband nog naar de gelijkaardige bepaling die in artikel 33bis, § 3, werd opgenomen voor de producenten die zich in de periode tussen 1 januari 1995 en 1 januari 2000 voor de eerste maal als landbouwer in hoofdberoep hebben gevestigd en hiervoor een investering hebben gedaan en jonger zijn dan 40 jaar.

Het lid verwijst verder nog naar het amendement nr. 4 dat ertoe strekt een streep toe te voegen waarin wordt aanbevolen dat producenten die een aangifte niet of laattijdig hebben ingediend, hiervoor niet kunnen gestraft worden met een nutriëntenhalte nul, maar voor deze fout vallen onder de strafmaatregelen voorzien in het decreet.

Minister *Vera Dua* repliceert dat zij zich aan de bepalingen van het decreet moet houden wat de zogenaamde niet-bestaande inrichtingen betreft. De minister erkent dat er problemen zijn, maar acht het ook niet aangewezen nu een totaal andere regeling te ontwerpen. Zo werd de verlenging van de vergunning van zogenaamde niet-bestaande inrichtingen reeds herhaaldelijk geweigerd.

De heer *Jef Van Looy* antwoordt dat het enkel de bedoeling is van een voorstel van resolutie om aanbevelingen te doen. Er moet echter een concrete oplossing komen voor de zogenaamde niet-bestaande bedrijven (volgens de definitie in artikel 2, 6° van het Mestdecreet) indien het gaat om bedrijven die wel degelijk bestaan en bovendien vaak een milieu- en bouwvergunning hebben.

Ook mevrouw *Isabel Vertriest* vraagt verdere verduidelijking over het voorstel van de Mestbank inzake de beperking tot 75 procent van de milieuvergunning. Wie zal een nieuw aanvraagdossier indienen? Kan niet worden verwacht dat iedereen die een lagere nutriëntenhalte kreeg toegekend, deze aanvraag zal indienen? Het lid laat opmerken dat de totale toegekende nutriëntenhalte na beroep

(89 miljoen kilogram P_2O_5) overeenstemt met ongeveer 75 procent van de geraamde totale vergunde capaciteit (115 miljoen kg P_2O_5).

Minister *Vera Dua* verwacht dat – als het voorstel wordt gevolgd – de veehouders die meer dan 75 procent van hun vergunning als nutriëntenhalte kregen toegekend, verder niets gaan ondernemen. De veehouders die een lager percentage kregen, zullen een nieuwe aanvraag indienen. Omdat niet bekend is hoeveel exact vergund is, is het moeilijk in te schatten of de totale nutriëntenhalte zal stijgen of dalen. De minister gaat er echter van uit dat de uiteindelijk nutriëntenhalte in het voorstel van de Mestbank nog iets hoger zal zijn dan het voorstel van de amendementen om het productiejaar 2000 in aanmerking te nemen.

Een voordeel van het voorstel van de Mestbank is volgens de minister ook dat er aanvragen ingediend moeten worden en het geen algemene herziening betreft. Positief is ook dat het gelijkheidsbeginsel maximaal kan spelen en dat het beschikbaar zijn van een rechtsgeldige vergunning het uitgangspunt vormt. Door het voorstel kunnen de vergunningen de basis zijn voor een rechtvaardige herverdeling. Indien de vergunde capaciteit gekend was, had men volgens de minister eerder kunnen beslissen dat 75 procent van de vergunning de norm was. In dat geval was de huidige omslachtige regeling van de nutriëntenhalte overbodig. De minister benadrukt dat ze openstaat voor andere voorstellen.

De heer *Patrick Lachaert* vindt dat de heer Van Looy zich baseert op een beperkt aantal symbolische dossiers wanneer hij het heeft over de bouwen milieuvergunningen, en vraagt zich af of deze uitzonderingen de basis kunnen vormen voor een omvattende oplossing. Het lid neigt naar het toekennen van 80 procent van de vergunde capaciteit. Het lid vraagt tevens binnen welke periode de Mestbank de herberekening van de dossiers zou kunnen uitvoeren.

De heer *Jef Van Looy* repliceert dat hij tientallen dergelijke dossiers kent. Het lid benadrukt verder dat een landbouwer geen bedrijf kan uitbaten op basis van een gemiddelde. Het gaat niet op dat vergunde nieuwe stallen of andere inrichtingen maar voor 75 procent mogen worden gebruikt. Er zijn veel verschillen tussen de bedrijven en de sectoren. Het is volgens het lid niet correct om dat lage percentage aan iedere exploitant op te leggen.

De heer Van Looy laat verder opmerken dat volgens artikel 33bis, § 9, van het Mestdecreet de nu-

triëntenhalte van rechtswege vervalt indien er gedurende twee jaar geen aangifte werd gedaan. Maar de milieu- en bouwvergunningen vervallen niet. Hoe kent de Mestbank dan de bedrijven die gestopt zijn? In het milieuvergunningsdecreet staat dat de vergunning vervalt als een inrichting twee jaar niet geëxploiteerd wordt, maar instandhouden wordt in dat decreet gelijkgesteld met exploiteren. Het lid vraagt zich verder af in welke mate door het voorstel van de Mestbank niet meer slapende vergunningen opnieuw geactiveerd zullen worden.

Minister *Vera Dua* herhaalt dat door elke oplossing een aantal slapende vergunningen geactiveerd zullen worden. Indien dat echter nodig is om voor enkele tientallen bedrijven sociale drama's te vermijden, dan is het misschien beter om een aantal andere veehouders een verhoging van de nutriëntenhalte toe te staan.

De heer *Jacques Timmermans* meent dat een decreet niet elk individueel dossier kan oplossen. Alle oplossingen hebben negatieve en positieve aspecten. Het is nodig om de grootste gemene deler te vinden en toch rekening te houden met de milieunormen. Het gaat evenmin op om de uitgangspunten van het huidige Mestdecreet totaal over boord te gooien, omdat op die manier ook talrijke veehouders worden benadeeld.

De heer *Dirk Struyf* van de Mestbank weet niet of iedere veehouder die recht heeft op een uitbreiding die ook zal aanvragen, zoals door mevrouw Vertriest wordt gevreesd. Talrijke bedrijven die een nutriëntenhalte kregen toegekend, hebben geen gebruik gemaakt van de bestaande mogelijkheid om een herziening te vragen. Indien de voorgestelde oplossing zou worden goedgekeurd, zal de Mestbank, zoals steeds, de landbouwers persoonlijk op de hoogte brengen van de wijziging in de regeling en de mogelijkheden om een aanvraag in te dienen.

De heer *Jef Van Looy* merkt op dat nog heel wat landbouwers niet weten wat de term nutriëntenhalte precies inhoudt en raadt de Mestbank aan zich meer op het terrein te begeven.

De heer *Dirk Struyf* stelt verder dat de termijn waarop de voorgestelde oplossing in de praktijk kan worden gebracht, moeilijk in te schatten is. De eventuele herziening van de dossiers op basis van de gegevens in de milieuvergunningen kan wel onmiddellijk starten, terwijl een herberekening na het uitbreiden van de referentiejaar meer voorbereidend werk en extra rekentijd zal vergen. Het voor-

stel om met een percentage van de milieuvergunning te werken heeft ook het voordeel dat er snel een grotere duidelijkheid voor de landbouwers ontstaat.

Ook het in aanmerking nemen van de investeringen die producenten hebben gedaan om hun bedrijf om te vormen, te renoveren of een nieuwe stal te bouwen indien ze daarvoor een bouw- en milieuvergunning kregen, zoals door de heer Van Looy wordt voorgesteld, zal de beoordeling van de dossiers compliceren.

Op de vraag waarom op basis van een percentage van de milieuvergunning zou worden gewerkt, antwoordt de heer Struyf dat een milieuvergunning moet bepalen hoeveel dieren zich maximum op eender welk moment in de stallen mogen bevinden. Omdat bij alle diersoorten stallen op een bepaald moment leegstaan, met uitzondering van legkippen, is de gemiddelde reële veebezetting op jaarbasis dus altijd lager dan de milieuvergunning. Daarom kan worden gewerkt met een percentage van de milieuvergunning. Als de nutriëntenhalte zou worden bepaald op basis van 100 percent van de milieuvergunning, leidt dit per definitie tot een overschrijding van de vergunning.

Mevrouw *Isabel Vertriest* betreurt dat de Mestbank nu pas met deze oplossing komt aandragen, terwijl de commissie al maanden met deze problematiek bezig is. De heer *Patrick Lachaert* sluit zich aan bij deze opmerking en vraagt zich af waarom de Mestbank nog niet, op basis van de reeds bij de Mestbank bekende gegevens over de vergunningen, cijfermatig heeft berekend wat de gevolgen van dit nieuwe voorstel zullen zijn voor dat gekende deel.

Mevrouw *Isabel Vertriest* en de heer *Jef Van Looy* vragen wat de gevolgen van de voorgestelde regeling zullen zijn voor de superheffing.

Volgens de heer *Jos De Meyer* is het evident dat de superheffing in 2003 nog niet kan worden geheven. Het lid wijst de commissieleden erop dat ze de administratie geen verwijten mogen maken, aangezien de minister van leefmilieu politiek verantwoordelijk blijft.

De heer *Frans Wymeersch* sluit zich aan bij de opmerking van de heer *De Meyer* over de superheffing. De heer *Wymeersch* kan zich op basis van de huidige gegevens nog niet uitspreken over de billijkheid van het voorstel van de Mestbank, maar vraagt zich wel af of het een rechtvaardig voorstel is indien het een gemiddeld percentage betreft. Het lid vreest dat de Mestbank vooral bekommerd is

om het extra werk dat de voorliggende voorstellen over het uitbreiden van de referentie jaren zal opleveren, terwijl het belang van de veehouders moet primeren. Het lid vraagt verder of de Vlaamse regering het eens is met het nieuwe voorstel van de Mestbank.

De heer *Jacques Timmermans*, voorzitter, antwoordt op deze laatste opmerking dat de bespreking van deze resolutie een parlementair initiatief betreft. De commissie heeft duidelijk de wens geuit om werk te maken van een sociaal en ecologisch verantwoorde oplossing. Dat gebeurde in vorige vergaderingen en in aanwezigheid van de minister en de Mestbank, waarbij telkens aan de administratie bijkomende gegevens en berekeningen werden gevraagd. De voorzitter vindt het dan ook logisch dat de Mestbank zelf mee helpt zoeken naar een oplossing.

Minister *Vera Dua* bevestigt dat ze de Mestbank, die de talrijke dossiers van de nutriëntenhalte beheert, gevraagd heeft om op basis van de opgedane ervaring en beschikbare gegevens de haalbaarheid van de voorliggende voorstellen te onderzoeken en eventueel een alternatieve oplossing te formuleren. De minister vraagt de Mestbank om indien mogelijk tegen de volgende vergadering de gevolgen van de voorstellen te becijferen.

De heer *Jacques Timmermans*, voorzitter, vraagt dat deze informatie voor de volgende vergadering ter beschikking van de commissie wordt gesteld.

IV.3. Voortzetting van de bespreking en conclusie

De bespreking wordt op 19 december 2002 voortgezet. De heer *Jacques Timmermans*, voorzitter, herinnert aan het voorstel van de Mestbank in de vorige vergadering en aan de vraag van de commissie aan de minister om het voorstel te laten uitwerken en de weerslag ervan op de nutriëntenhalte te verduidelijken. Dergelijk becijferd voorstel werd niet bezorgd aan de commissie en de voorzitter betreurt dat.

De commissievoorzitter heeft via de pers vernomen dat de Vlaamse regering op 18 december 2002 een beslissing heeft genomen over de nutriëntenhalte. Die beslissing doorkruist de werkzaamheden van de commissie en werd ook niet aan de commissie bekendgemaakt. Tenzij een lid van de commissie de regeringsbeslissing in de vorm van een amendement indient in de commissie, kan er bij het verdere verloop van de bespreking geen rekening mee worden gehouden.

Mevrouw *Isabel Vertriest* stelt een amendement nr. 5 van de meerderheid voor dat ertoe strekt de laatste streep te vervangen (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1186/3*). In de voorgestelde nieuwe tekst wordt de Vlaamse regering gevraagd het MAP2bis aan te passen via het ambtshalve corrigeren van de definitief toegekende nutriëntenhalte op basis van 75 percent van de milieuvergunning tenzij meer bewezen op basis van de aangifte 2001, en zo een oplossing te bieden voor die bedrijven die wegens bedrijfseigen keuzes een te lage nutriëntenhalte toegekend kregen. De landbouwer moet zijn milieuvergunning zelf aantonen.

Mevrouw Vertriest verklaart dat de meerderheidsfracties in hun amendement de piste van de Mestbank overnemen om bij de correctie van de nutriëntenhalte uit te gaan van 75 % van de milieuvergunning. Dat percentage komt overeen met de gemiddelde Vlaamse invulling van de milieuvergunning, hoewel er een verschil kan zijn van bedrijf tot bedrijf en tussen rundveehouders, varkenshouders en pluimveehouders. Daarom wordt ook in de mogelijkheid voorzien om een hogere nutriëntenhalte toegekend te krijgen indien de landbouwer meer kan bewijzen op basis van de aangifte 2001. Bovendien moet de landbouwer zijn milieuvergunning zelf kunnen aantonen. Volgens het lid is uitgaan van 75 percent van de milieuvergunning de meest rechtvaardige oplossing.

De heer *André Denys* meent dat de meerderheid met dit amendement de werkzaamheden van de commissie op een mooie manier kan afronden. Het voorstel van de Mestbank om uit te gaan van de milieuvergunning is een goed voorstel. Het enige tegenargument dat kan worden aangevoerd is dat niet alle milieuvergunningen gekend zijn. Dit wijst op een kafkaïaanse situatie. De administratie moet er volgens de heer Denys in slagen om de milieuvergunning en de nutriëntenhalte zeer snel op elkaar af te stemmen.

De hele discussie over de mestrechten is volgens de heer Denys het gevolg van het niet overeenstemmen van de verleende milieuvergunningen en de toegekende nutriëntenhaltes. Het voorstel om nu de milieuvergunning als basis te nemen, biedt de grootste rechtszekerheid. De ramingen gewagen van een vergunde productie van 115 miljoen kilogram P_2O_5 , terwijl in 2001 maar 76 miljoen kg werd aangegeven en er een reële productie zou zijn van 69 miljoen kg. Er wordt dus veel minder geproduceerd dan wat de milieuvergunning toelaat. Het gaat volgens de spreker dan ook niet meer om het algemene mestprobleem, maar om het zoeken naar een oplossing die de grootst mogelijke rechtszeker-

heid biedt voor de probleemgevallen. Het voorliggende voorstel – 75 percent van de milieuvergunning, tenzij de veehouder via de mestaangifte 2001 (productie 2000) kan bewijzen dat hij meer geproduceerd heeft – biedt een oplossing voor talrijke individuele problemen, zonder dat de algemene doelstelling wordt uitgehouden. De heer *Patrick Lachaert* sluit zich bij deze tussenkomst aan.

De heer *Jos De Meyer* merkt op dat er een hele evolutie is geweest in de bespreking van het voorstel van resolutie sinds juni 2002. Het debat kan nu op een serene wijze worden gevoerd omdat de standpunten naar elkaar zijn toegegroeid. Aanvankelijk had de spreker het gevoel dat het dossier van de nutriëntenhalte niet door alle leden ernstig werd genomen. Nu wenst het lid de leden van de meerderheid te bedanken die het voorstel van resolutie steunden. Het moet eenieders bekommernis zijn om de land- en tuinbouwsector te helpen, zonder dat het nadelige gevolgen heeft voor het milieu.

Met betrekking tot het voorstel van de meerderheid vraagt de spreker wat precies wordt bedoeld met ‘ambtshalve corrigeren’? Over welke mogelijkheden beschikt de bedrijfsleider die zich achteraf benadeeld voelt? Elke administratie kan zich vergissen. Daarom moeten, met het oog op de rechtszekerheid, duidelijke afspraken worden gemaakt over de wijze waarop en de instantie waarbij de betrokkene eventueel beroep kan aantekenen.

De heer De Meyer sluit zich aan bij de opmerkingen van de heer Denys over de beschikbaarheid van de milieuvergunningen. De spreker begrijpt dat de landbouwer in het voorstel van de meerderheid zelf zijn milieuvergunning moet aantonen. Maar toch is dit voor een stuk de omgekeerde wereld. Alle provincie- en gemeentebesturen beschikken over de documenten van de vergunningen die ze hebben afgeleverd voor inrichtingen van klasse 2 en 3, en de moderne communicatiemiddelen bieden heel wat mogelijkheden. Indien het de bedoeling is om de procedure sneller te laten verlopen, dat moet ook voor die exploitanten die als gevolg van bepaalde omstandigheden het juiste document niet meer in hun bezit hebben, een oplossing worden gezocht die de nodige rechtszekerheid biedt.

De heer *Patrick Lachaert* wijst erop dat het om een voorstel van resolutie gaat, waarin vragen aan de Vlaamse regering worden gericht. Het is dan ook aan de regering om zo snel mogelijk een technisch kader te creëren, onder meer voor het indienen van een beroep. Wat de tweede opmerking van heer De Meyer betreft, meent het lid dat het geen

grote inspanning vergt van de landbouwer om bij het gemeentebestuur een kopie van de vergunning op te vragen. Indien de gemeente slordig is in haar administratie en het document niet meer kan voorleggen, ontstaat een ander probleem. Indien het aantonen van de milieuvergunning naar de gemeente- en provinciebesturen wordt doorgeschoven, komt men terecht in een operatie die gelijknissen vertoont met het opstellen van de vergunningenregisters in de ruimtelijke ordening en die nog jaren kan aanslepen. Dat zou niet in het belang van de landbouwers zijn. Dat de aanvrager zelf zijn vergunning moet aantonen aan de Mestbank is in de gegeven omstandigheden minder omslachtig en bovendien ook niet duur voor de betrokkene.

Ook de heer *Jef Van Looy* heeft bedenkingen bij het 'ambtshalve corrigeren' van de toegekende nutriëntenthalte. Er bestaat gevaar voor willekeurige beslissingen in individuele dossiers en dus voor een totaal gebrek aan rechtszekerheid. Uit de besprekingen is volgens het lid gebleken dat de Mestbank vaak moet uitvoeren wat van bovenaf wordt opgelegd.

De heer Van Looy heeft ook nog steeds bedenkingen bij het hanteren van het gemiddelde van 75 % van de milieuvergunning. Bij de berekening van dat cijfer worden ook de bedrijven meegeteld die niets of een zeer laag percentage van hun vergunning invullen. Vele gesloten bedrijven en ook de legkippenbedrijven halen volgens het lid vandaag percentages van 95 tot 98 % percent. Wat als deze bedrijven recent hun milieu- en hun bouwvergunning hebben gekregen ?

Indien bijkomend naar de aangifte 2001 (productiejaar 2000) wordt verwezen, blijft ook het probleem van de inrichtingen die midden 2000 een nutriëntenthalte kregen toegekend en onmiddellijk hun productie daaraan hebben aangepast, met een lage nutriëntenthalte tot gevolg. Het lid verwijst naar het concrete voorbeeld van een kalkoembedrijf dat hij in een vorige vergadering heeft gegeven en dat in een dergelijke situatie verkeert. In de amendementen die de spreker samen met de heren De Meyer, Matthijs en Verfaillie indiende, wordt daarom – naast het toevoegen van het productiejaar 2000 aan de referentiejaar – ook een oplossing gezocht voor de producenten die tussen 1 januari 1995 en 1 januari 2000 hun bedrijf hebben omgevormd, gerenoveerd of nieuwe stallen hebben gebouwd en hiervoor de nodige bouw- en milieuvergunningen verkregen. In het voorstel van de CD&V-fractie krijgen deze producenten een nutriëntenthalte toegekend van 85 percent van de vergunde productie. Dat is ook het percentage dat in

het huidige artikel 33bis, § 3, wordt gehanteerd voor de landbouwers die zijn gestart in de periode tussen 1 januari 1995 en 1 januari 2000. Het verschil tussen 75 en 85 percent is bepalend voor de winstmarge van dergelijke bedrijven. Ook de heer *Jos De Meyer* is voorstander van het hanteren van het cijfer van 85 percent van de vergunde productie.

Mevrouw *Isabel Vertriest* repliceert dat 75 percent een gemiddelde is. Het is juist dat in de pluimvee-sector het percentage wellicht hoger zal liggen. Daarom is precies toegevoegd dat een hogere nutriëntenthalte kan worden toegekend indien een hogere productie kan worden aangetoond op basis van de aangifte 2001.

De heer *André Denys* beklemtoont de verdienste van de indieners van het voorstel van resolutie maar vindt de kritiek op het amendement van de meerderheid ongepast. Het gaat om een realistisch voorstel dat vertrekt vanuit een duidelijke algemene visie. Het kan niet de bedoeling zijn om de veehouders die de regels niet respecteerden en die bijvoorbeeld niet in orde zijn met hun milieuvergunning, nu te belonen. Rekening houdend met de achterstand in de inventarisatie van de milieuvergunningen, acht het lid het daarom wenselijk dat de veehouder zelf zijn vergunning moet aantonen.

De heer Denys vindt het cijfer van 75 percent van de milieuvergunning als gemiddelde niet te laag. Het lid verwijst opnieuw naar de gegevens van de Mestbank en het verschil tussen de vergunde productie en de aangegeven en reële productie van 2001. Bovendien hebben de individuele bedrijven nog de mogelijkheid om een hogere nutriëntenthalte te vragen indien ze kunnen bewijzen dat ze in 2000 meer geproduceerd hebben (op basis van hun aangifte 2001).

De heer *Jef Van Looy* repliceert dat nergens in de amendementen van de CD&V-fractie de veehouders worden gesteund die zich niet aan de regels stoorden. In de door de meerderheid voorgestelde oplossing worden daarentegen wel de veehouders beloond die in 2000 een nutriëntenthalte gekregen hebben en hun productie daaraan niet hebben aangepast.

Indien de regelgeving wordt aangepast, moet dat volgens de heer Van Looy ook ten gronde gebeuren. Dat is niet het geval indien de overheid eerst een bouw- en milieuvergunning kan geven en dan nadien opleggen dat maar 75 percent daarvan mag worden gebruikt.

De heer *Jacques Timmermans* merkt op dat de meerderheid bereid is gevonden het voorstel van de CD&V-fractie grondig te bespreken en, mits aanpassing, het voorstel van resolutie wil goedkeuren – ook nu blijkt dat de regering een andere beslissing geeft genomen. Daarom roept hij de indieners van het voorstel van resolutie op om het amendement van de meerderheid mee te ondertekenen en stelt hij voor dat de andere amendementen worden ingetrokken.

De heer *Timmermans* vindt de opmerkingen van de heer *Van Looy* onterecht. Ook in de voorstellen van de CD&V-fractie worden de veehouders die eerder omwille van milieudoelstellingen hebben afgebouwd, benadeeld. Belangrijk is ook dat de mogelijkheid bestaat een hogere nutriëntenhalte toegekend te krijgen op basis van de eigen aangifte 2001.

Het draagt volgens de spreker bij tot de rechtszekerheid dat de correctie gebeurt op basis van de verleende milieuvergunning of de gegevens van de eigen aangifte. Dat zou het aantal betwistingen moeten verminderen. Wat de beroepsprocedure betreft, heeft de Raad van State zich weliswaar onbevoegd verklaard, maar er is nog steeds de mogelijkheid om zich tot een burgerlijke rechtbank te wenden.

De heer *Jos De Meyer* vraagt of het probleem van de zogenaamde niet bestaande landbouwinrichtingen binnen het voorstel van de meerderheid kan worden opgelost. De heer *Jacques Timmermans* meent dat het hanteren van de regel van 75 % van milieuvergunning ook een oplossing moet kunnen bieden voor het probleem van de inrichtingen die hun aangifte niet tijdig hebben gedaan.

De heer *Jos De Meyer* vraagt wat er nu moet gebeuren met de superheffing voor productie boven de nutriëntenhalte. De procedure moet begin 2003 voor vele bedrijven opnieuw worden gestart. Vanuit het oogpunt van de rechtszekerheid, is het volgens het lid niet verantwoord dat vanaf 1 januari 2003 de superheffing zou worden geheven.

De heer *Jacques Timmermans* stelt dat de veehouders die zich tijdig hebben aangepast aan de decretale bepalingen en de milieudoelstellingen zich benadeeld zouden voelen door het uitstellen van de superheffing. Tijdens het werkbezoek van de commissie op 6 december 2002 aan enkele mestverwer-

kingsinstallaties bleek ook dat de superheffing als een noodzakelijke stimulans wordt gezien voor initiatieven van mestverwerking. Dat zijn twee argumenten die pleiten voor het behoud van de superheffing in 2003.

De heer *Frans Wymeersch* stelt dat de geest van het voorstel van de meerderheid niet onredelijk lijkt en is bereid het mee te steunen. Het lid vraagt aandacht voor het subamendement nr. 7 van de Vlaams Blok-fractie. Het zou van behoorlijk bestuur getuigen moesten de procedurekosten worden vergoed. De Raad van State heeft zich immers onbevoegd verklaard, nadat de minister zelf de landbouwers gewezen had op de mogelijkheid zich tot die instantie te wenden. De gemaakte kosten moeten worden vergoed, maar er moet ook een meer fundamentele oplossing komen voor de beroepsprocedure.

De heer *Jacques Timmermans* laat hierbij opmerken dat er nog geen uitspraak is van het Hof van Cassatie over de beslissing van de Raad van State. Indien nodig moet er na de uitspraak in cassatie een parlementair initiatief worden genomen om de beroepsprocedure aan te passen.

De heer *Jef Van Looy* zegt dat de CD&V-fractie na deze bespreking bereid is haar amendementen in te trekken en het amendement van de meerderheid mee te ondertekenen. De overweging dat het om een voorstel van resolutie gaat met aanbevelingen aan de regering, ligt mee aan de basis van deze beslissing. Een belangrijk voorbehoud van de fractie betreft de correcte omzetting van de aanbeveling in de tekst van het decreet en de voorwaarde dat hierdoor ook een oplossing wordt gegeven aan het probleem van de "niet-bestaande" inrichtingen.

Het amendement nr. 1 van de heren Wymeersch en Geraerts en mevrouw Van den Eynde en de bijhorende subamendementen nrs. 6 en 7 worden ingetrokken.

De amendement nrs. 2, 3 en 4 van de heren Van Looy, De Meyer, Matthijs en Verfaillie worden ingetrokken.

Het amendement nr. 5 voorgesteld door de heren Denys en Maes, mevrouw Vertriest en de heren Bex, De Meyer en Van Looy wordt aangenomen met 15 stemmen.

V. EINDSTEMMING

Het gewijzigde voorstel van resolutie wordt aangenomen met 15 stemmen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Erik MATTHIJS

Jacques TIMMERMANS

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Het Vlaams Parlement,

- overwegende dat :
 - 1° een groot aantal landbouwers een herziening van de nutriëntenhalte hebben aangevraagd aan de minister ;
 - 2° deze gezinsbedrijven over een correcte bouw- en milieuvergunning beschikken en zelfs bij hun investeringen meestal gesteund werden door het VLIF ;
 - 3° de landbouwers om sanitaire en financiële redenen en/of familiale omstandigheden tijdens de referentiejaren nog geen volwaardige dierenpopulatie hadden opgebouwd op hun bedrijf ;
 - vraagt de Vlaamse regering het MAP2bis aan te passen via het ambtshalve corrigeren van de definitief toegekende nutriëntenhalte op basis van 75% van de milieuvergunning, tenzij meer bewezen op basis van de aangifte 2001, en zo een oplossing te geven voor die bedrijven die omwille van bedrijfseigen keuzes een te lage nutriëntenhalte toegekend kregen. De landbouwer moet zijn milieuvergunning zelf aantonen.
-

BIJLAGEN

BIJLAGE I

CIJFERGEGEVENS NUTRIËNTHALTE

(gebaseerd op een stand van zaken van begin mei 2002)

1 Initiële vaststelling nutriëntenthalte**1.1 Aantal bekendmakingen**

De nutriëntenthalte werd aan de betrokkenen bekend gemaakt in de periode mei 2000 tot begin oktober 2000. Een zeer beperkt aantal initiële vaststellingen werden nadien nog verstuurd. Het betreft hier hoofdzakelijk bekendmakingen op vraag van de betrokkene en waarbij in eerste instantie geen bekendmaking opgestuurd worden (bv. aangifteplichtigen die pas gestart waren).

Tabel 1 Aantal bekendmakingen “initiële vaststelling nutriëntenthalte”

Aantal bekendmakingen	Groep 1	Groep 2	Groep 3	Groep 4	Groep 5	TOTAAL
Antwerpen	814	632	3.661	1.224	113	6.444
Limburg	672	832	2.799	765	14	5.082
Oost-Vlaanderen	963	900	6.760	1.157	154	9.934
Vlaams-Brabant	505	948	2.635	421	52	4.561
West-Vlaanderen	1.185	1.167	8.030	3.047	82	13.511
TOTAAL VLAANDEREN	4.139	4.479	23.885	6.614	415	39.532

Verklaring van de groepen:

Belangrijke opmerking: de opdeling in groepen was gebaseerd op de criteria en de wetgeving zoals geldig was in de periode van bekendmaking (mei – oktober 2000)

- Groep 1: Producent-gebruikers op een inrichting waaraan geen nutriëntenthalte toegekend werd, omdat de inrichting niet voldeed aan het wettelijke basiscriterium van “bestaande inrichting” met name een tijds aangifte bij de Mestbank voor het aanslagjaar 1993. Deze inrichtingen hadden geen recht op een nutriëntenthalte.
Opmerking : deze eerste groep omvatte tevens inrichtingen die niet voldeden aan het basiscriterium, doch op basis van andere criteria en mits het voorleggen van de nodige bewijzen toch als een bestaande inrichting beschouwd konden worden.
- Groep 2: Producent-gebruikers op een “bestaande inrichting”, doch zonder dierlijke productie in de referentiejaren (aanslagjaar 1996, 1997, 1998) (akkerbouwers, tuinbouwers,...) Deze producent-gebruikers kregen een nutriëntenthalte van nul kg P₂O₅ en nul kg stikstof.
- Groep 3: Producent-gebruikers op een “bestaande inrichting” met dierlijke productie in de referentiejaren (aanslagjaar 1996, 1997, 1998) en waarbij slechts 1 landbouwer actief was op de inrichting.
- Groep 4: Producent-gebruikers op een “bestaande inrichting” met dierlijke productie in de referentiejaren (aanslagjaar 1996, 1997, 1998) en waarbij meerdere landbouwers actief waren op de inrichting. Voor deze gevallen geldt een specifieke verdeling van de nutriëntenthalte onder de betrokkenen

Groep 5 Producent-gebruikers op een inrichting met dierlijke productie in de referentiejaar (aanslagjaar 1996, 1997, 1998) doch waarvoor volgens de informatie waarover de Mestbank beschikte, de noodzakelijke milieuvergunning ontbrak voor het houden van de dieren. Vermits de nutriëntenhalte automatisch beperkt is tot de vergunde mestproductie, kregen deze producent-gebruikers geen nutriëntenhalte toegewezen.

1.2 Initieel toegekende nutriëntenhalte per diersoort en per provincie

Tabel 2 Overzicht van de initieel toegekende nutriëntenhalte per provincie en per diersoort (zonder rekening te houden met aanpassing berekeningsnorm voor “beren en zeugen excl. biggen” en “opfokpoeljen”)

PROVINCIE	Diersoort	TOTAAL P ₂ O ₅ (kg)	TOTAAL N (kg)
Antwerpen	Runderen	6.139.607	19.131.304
	Varkens	5.806.119	12.095.381
	Pluimvee	3.533.974	6.250.997
	Andere	241.846	519.369
Totaal ANTWERPEN		15.721.547	37.997.052
Limburg	Runderen	3.604.402	11.243.836
	Varkens	3.358.061	6.835.916
	Pluimvee	1.468.455	2.574.721
	Andere	128.397	281.653
Totaal LIMBURG		8.559.314	20.936.127
Oost-Vlaanderen	Runderen	9.069.107	28.215.356
	Varkens	8.036.856	16.364.002
	Pluimvee	1.853.024	3.291.398
	Andere	212.936	465.057
Totaal OOST-VLAANDEREN		19.171.922	48.335.813
Vlaams-Brabant	Runderen	3.020.091	9.408.367
	Varkens	1.160.597	2.398.907
	Pluimvee	359.330	666.716
	Andere	130.139	289.016
Totaal VLAAMS-BRABANT		4.670.158	12.763.006
West-Vlaanderen	Runderen	11.400.369	35.491.698
	Varkens	20.343.416	42.634.191
	Pluimvee	4.156.455	7.226.875
	Andere	286.367	625.164
Totaal WEST-VLAANDEREN		36.186.606	85.977.928
TOTAAL VLAANDEREN		84.309.547	206.009.925

2 Aantal verzoekschriften en bezwaren

Tabel 3 Aantal ingediende 1ste verzoekschriften ten opzichte van aantal bekendmakingen per provincie en per groep.

Provincie	Soort dossier	Groep					Eindtotaal
		1	2	3	4	5	
Antwerpen	Initiële bekendmakingen (IB)	814	632	3.661	1.224	113	6.444
	Eerste verzoekschriften (IB2+HZ)	450	50	466	301	86	1.353
	% verzoekschriften t.o.v. IB	55%	8%	13%	25%	76%	21%
Limburg	Initiële bekendmakingen (IB))	672	832	2.799	765	14	5.082
	Eerste verzoekschriften (IB2+HZ)	313	52	311	165	11	852
	% verzoekschriften t.o.v. IB	47%	6%	11%	22%	79%	17%
Oost-Vlaanderen	Initiële bekendmakingen (IB)	963	900	6.760	1.157	154	9.934
	Eerste verzoekschriften (IB2+HZ)	517	58	804	276	123	1.778
	% verzoekschriften t.o.v. IB	54%	6%	12%	24%	80%	18%
Vlaams-Brabant	Initiële bekendmakingen (IB)	505	948	2.635	421	52	4.561
	Eerste verzoekschriften (IB2+HZ)	232	51	311	90	38	722
	% verzoekschriften t.o.v. IB	46%	5%	12%	21%	73%	16%
West-Vlaanderen	Initiële bekendmakingen (IB))	1.185	1.167	8.030	3.047	82	13.511
	Eerste verzoekschriften (IB2+HZ)	669	80	1.212	692	63	2.716
	% verzoekschriften t.o.v. IB	56%	7%	15%	23%	77%	20%
Totaal Vlaanderen Initiële bekendmakingen (IB)		4.139	4.479	23.885	6.614	415	39.532
Totaal Vlaanderen Eerste verzoekschriften (IB2+HZ)		2.181	291	3.104	1.524	321	7.421
Vlaanderen % verzoekschriften t.o.v. IB		53%	6%	13%	23%	77%	19%

Tabel 4 Aantal ingediende verzoekschriften & bezwaren

Aantal ingediende dossiers					Eindtotaal
	IB2	HZ	HZ2	BHZ	
Groep	Herziening (groep 1&5)	Herziening	Tweede herziening	Bezwaar bij minister	
1	928	1.390	263	340	2.921
2		293	30	95	418
3		3.133	280	1.489	4.902
4	1	1.564	18	487	2.070
5	154	236	27	120	537
Eindtotaal	1.083	6.616	618	2.531	10.848

3 Voorlopig eindresultaat NH

3.1 Actuele situatie per provincie

Tabel 5 Toegekende nutriëntenhalte per provincie uitgedrukt in kg P₂O₅ (situatie 05/05/02)

DIERSOORT	PROVINCIE					Eindtotaal
	ANTW	LIMB	OVL	VLBRA	WVL	
Runderen	6.333.196	3.754.496	9.416.519	3.099.334	11.851.785	34.455.329
Varkens	6.146.846	3.602.241	8.455.341	1.273.424	21.684.062	41.161.914
Pluimvee	3.866.657	1.653.286	2.157.629	388.286	4.711.725	12.777.583
Andere	302.025	163.709	269.380	166.438	335.980	1.237.532
Eindtotaal	16.648.724	9.173.733	20.298.868	4.927.482	38.583.552	89.632.359

In bovenstaande tabel zijn volgende elementen niet meegerekend:

- de aanpassing van de berekeningsnorm voor NH voor de categorie "Beer & zeug (gn big)" (gewijzigd bij de decreetaanpassing van 8 december 2000), tenzij in het kader van de herzieningsprocedure de nieuwe cijfers gebruikt zijn.
- de aanpassing van de berekeningsnorm voor NH voor de categorie "opfokpoeljen" (gewijzigd ingevolge correctie berekeningsnorm i.f.v. leegstand), tenzij in het kader van de herzieningsprocedure de nieuwe cijfers gebruikt zijn.
- de ambtshalve in te trekken nutriëntenhaltes ten gevolge van de definitieve stopzetting ingevolge de afbouw van de varkensstapel

Tabel 6 Toegekende nutriëntenhalte per provincie uitgedrukt in kg N (situatie 05/05/02)

DIERSOORT	PROVINCIE					Eindtotaal
	ANTW	LIMB	OVL	VLBRA	WVL	
Runderen	19.726.181	11.704.184	29.296.368	9.653.647	36.902.034	107.282.414
Varkens	12.850.839	7.340.249	17.240.593	2.637.018	45.573.867	85.642.566
Pluimvee	6.932.386	2.919.255	3.881.690	728.018	8.460.344	22.921.693
Andere	649.779	360.332	589.653	368.802	732.535	2.701.100
Eindtotaal	40.159.184	22.324.019	51.008.304	13.387.485	91.668.781	218.547.773

In bovenstaande tabel zijn volgende elementen niet meegerekend:

- de aanpassing van de berekeningsnorm voor NH voor de categorie "Beer & zeug (gn big)" (gewijzigd bij de decreetaanpassing van 8 december 2000), tenzij in het kader van de herzieningsprocedure de nieuwe cijfers gebruikt zijn.
- de aanpassing van de berekeningsnorm voor NH voor de categorie "opfokpoeljen" (gewijzigd ingevolge correctie berekeningsnorm i.f.v. leegstand), tenzij in het kader van de herzieningsprocedure de nieuwe cijfers gebruikt zijn.
- de ambtshalve in te trekken nutriëntenhaltes ten gevolge van de definitieve stopzetting ingevolge de afbouw van de varkensstapel

3.2 Actuele situatie per diercategorie

Tabel 7 Toegekende nutriëntenhalte per diercategorie (situatie 5/5/02)

Soort	Diercategorie	Aantal dieren	Nutriëntenhalte (kg P ₂ O ₅)	Nutriëntenhalte (kg N)
Runderen	Runderen < 1 j	391.086	3.910.860	12.905.838
	Runderen 1.. 2 j	410.901	9.039.822	25.064.961
	Melkkoeien	376.651	11.309.712	36.561.506
	Mestkalveren	187.293	674.255	1.966.577
	Andere Runderen	317.356	9.520.680	30.783.532
Totaal Runderen		1.683.287	34.455.329	107.282.414
Varkens	Biggen(< 10 w)	266.378	538.084	655.290
	Beer & zeug (gn big)	75.850	843.443	1.418.939
	Zeugen (incl. Big)	579.015	8.395.718	13.896.360
	Andere varkens	4.776.838	25.460.547	62.098.894
	Comp biggen	565.939	4.572.787	5.568.840
	Comp opfokzeugen	568.989	1.351.336	2.004.244
Totaal Varkens		6.833.009	41.161.914	85.642.566
Pluimvee	Leghen(+ moeder)	10.345.496	5.069.293	7.138.392
	Slachtkuikens	19.719.732	5.718.722	12.226.234
	Opfokpoeljen	3.331.239	616.626	1.061.023
	Ander pluimvee	235.280	44.703	56.467
	Kalkoenen - slachtd.	211.513	167.095	465.329
	Struisvogels 0-3m	2.558	4.349	8.953
	Struisv.slacht(3-14)	4.464	20.088	38.390
	Struisv. fokd >14m	993	9.731	17.874
	Slachtkuikenouderd.	1.422.392	1.009.898	1.706.870
	Opfokpljn slk.ouderd.	457.042	117.077	202.160
Totaal Pluimvee		35.730.709	12.777.583	22.921.693
Andere	Paarden	22.544	676.320	1.465.360
	Schapen (< 1j)	21.341	36.707	93.047
	Schapen (> 1j)	36.908	152.799	387.534
	Geiten	5.291	21.905	55.556
	Nertsen en konijnen	349.802	349.802	699.604
Totaal Andere		435.886	1.237.532	2.701.100
TOTAAL			89.632.359	218.547.773

In bovenstaande tabel zijn volgende elementen niet meegerekend:

- de aanpassing van de berekeningsnorm voor NH voor de categorie “Beer & zeug (gn big)” (gewijzigd bij de decreetaanpassing van 8 december 2000), tenzij in het kader van de herzieningsprocedure de nieuwe cijfers gebruikt zijn.
- de aanpassing van de berekeningsnorm voor NH voor de categorie “opfokpoeljen” (gewijzigd ingevolge correctie berekeningsnorm i.f.v. leegstand), tenzij in het kader van de herzieningsprocedure de nieuwe cijfers gebruikt zijn.
- de ambtshalve in te trekken nutriëntenhalttes ten gevolge van de definitieve stopzetting ingevolge de afbouw van de varkensstapel

BIJLAGE II

GLOBALE SITUATIE NUTRIENTENHALTE
(vergadering van 12 december 2002)

	P	N
Vergunningen	115 miljoen kg	265 miljoen kg
Initiële nutriëntenhalte	84 miljoen kg	206 miljoen kg
Nutriëntenhaltes na beroep	89 miljoen kg	218 miljoen kg
Mestaangifte 2000	79 miljoen kg	191 miljoen kg
Reëel 2000 (fosfaatarm e.d.)	73 miljoen kg	187 miljoen kg
Mestaangifte 2001	76 miljoen kg	184 miljoen kg
Mestaangifte 2001 reëel	69 miljoen kg	179 miljoen kg